

سند آرڊيننس نمبر XVII مجريه 1972
SINDH ORDINANCE NO. XVII OF 1972

ڪراچي يونيورسٽي آرڊيننس، 1972
THE UNIVERSITY OF KARACHI,
ORDINANCE, 1972
فهرست (CONTENTS)

- تمهيد (Preamble)
دفعات (Sections)
1. مختصر عنوان ۽ شروعات
Short title and commencement
  2. وصفون
Definitions
  3. هيئت
Incorporation
  4. يونيورسٽي جا اختيار
Powers of the University
  5. يونيورسٽي جو دائره اختيار
Jurisdiction of the University
  6. يونيورسٽي سمورن درجن، طبقن وغيره لاءِ کليل هوندي
University open to all classes, creeds, etc
  7. يونيورسٽي ۾ تدريس
Teaching at the University
  8. يونيورسٽي شاگرد يونين

University Student's Union	
يونيورستي جا عملدار	.9
Officers of the University	
چانسلر	.10
Chancellor	
معائنو	.11
Visitation	
پرو چانسلر	.12
Pro Chancellor	
وائيس چانسلر	.13
Vice Chancellor	
وائيس چانسلر جا اختيار ۽ ذميواريون	.14
Powers and duties of the Vice Chancellor	
رجسٽرار	.15
Registrar	
خزانچي	.16
Treasurer	
امتحانن جو ڪنٽرولر	.17
Controller of Examinations	
آڊيٽر	.18
Auditor	
اٿارٽيز	.19
Authorities	
سينيٽ	.20
Senate	

21. سنڀٽ جا اختيار ۽ ڪم
Powers and Functions of the Senate
22. سنڀڪٽ
The Syndicate
23. سنڀڪٽ جا اختيار ۽ ذميداريون
Powers and duties of Syndicate
24. اڪيڊمڪ ڪائونسل
Academic Council
25. اڪيڊمڪ ڪائونسل جا اختيار ۽ ذميواريون
Powers and duties of the Academic Council
26. ٻين اٿارٽيز جي جوڙجڪ، ڪم ۽ اختيار
Constitution, functions and powers of other Authorities
27. ڪجهه اٿارٽيز طرفان ڪميٽين جي مقرري
Appointment of committees by certain Authorities
28. اسٽيٽيوٽس
Statutes
29. ضابطا
Regulations
30. اسٽيٽيوٽس ۽ ضابطن جي ترميم ۽ منسوخِي
Amendment and repeal of statutes and regulations
31. قاعدا
Rules
32. الحاق
Affiliation
33. الحاق ٿيل ادارن طرفان ڪورسز جو اضافو

Addition of courses by affiliated educational institutions	
34. الحاق ٿيل تعليمي ادارن طرفان رپورٽون	
Reports from affiliated educational institutions	
35. الحاق ختم ڪرڻ	
Withdrawal of affiliation	
36. الحاق کان انڪار يا ختم ڪرڻ خلاف اپيل	
Appeal against refusal or withdrawal of affiliation	
37. يونيورسٽي فنڊ	
University Fund	
38. آڊٽ ۽ اڪائونٽس	
Audit and Accounts	
39. سبب ڄاڻائڻ جو موقعو	
Opportunity to show case	
40. سنڊيڪيٽ کي اپيل ۽ ان طرفان نظر ثاني	
Appeal to and review by the Syndicate	
41. پينشن، انشورنس، گريجوئيٽي، پروويڊنٽ فنڊ ۽ بينيوولينٽ فنڊ	
Pension, insurance, Gratuity, Provident Fund and Benevolent Fund	
42. اٿارٽيز جي ميمبرز جي عهدي جي مدي جي شروعات	
Commencement of term of office of members of Authorities	
43. اٿارٽيز ۾ عارضي آسامين تي ڀرتي	
Filling of Casual Vacancies in authorities	
44. اٿارٽيز جي جوڙجڪ ۾ خرابيون	
Void in the constitution of Authorities	
45. اٿارٽيز جي ميمبرشپ بابت تڪرار	

Disputes about membership of Authorities	
46. اٿارٽيز جون ڪارروايون آسامين سبب غير موثر نه ٿينديون	
Proceedings of the Authorities not invalidated by vacancies	
47. فرست اسٽيچوٽس	
First Statutes	
48. منسوخِي ۽ محفوظ بڻائڻ	
Repeal and Savings	
49. ضروري گنجائشون	
Transitory Provisions	
50. آرڊيننس جي لاڳو ٿيڻ ۾ رنڊڪون هٽائڻ	
Removal of difficulties at the commencement of Ordinance	

فرست اسٽيچوٽس
The First Statutes

1. فيڪلٽيز	
Faculties	
2. ڊين	
Dean	
3. تدريسي شعبو	
Teaching Department	
4. بورڊ آف اسٽڊيز	
Board of Studies	
5. اعليٰ مطالعن ۽ تحقيق جو بورڊ	
Board of Advanced studies and Research	
6. سليڪشن بورڊ	
Selection Board	

7. سليڪشن بورڊ جا ڪم

Functions of Selection Board

8. ماليات ۽ منصوبابندي ڪميٽي

The finance and Planning Committee

9. ماليات ۽ منصوبابندي ڪميٽي جا ڪم

Functions of the Finance and Planning Committee

10. الحاق ڪميٽي

Affiliation Committee

11. نظم و ضبط ڪميٽي

Discipline Committee

سند آرڊيننس نمبر XVII مجريه 1972

SINDH ORDINANCE NO. XVII OF 1972

ڪراچي يونيورسٽي آرڊيننس، 1972

THE UNIVERSITY OF KARACHI,
ORDINANCE, 1972

فهرست (CONTENTS)

[30 سيپٽمبر 1972]

آرڊيننس جنهن ذريعي ڪراچي يونيورسٽي جي ٻيهر
جوڙجڪ ۽ ٻيهر انتظام ڪيو ويندو.

تمهيد (Preamble)

جيئن ته ضروري آزادي ڏيڻ ۽ انتظامن ۾ سڌاري جي
مقصد لاءِ ڪراچي يونيورسٽي کي ٻيهر جوڙڻ ۽ ٻيهر
انتظام ڪرڻ ضروري ٿي پيو آهي؛
۽ جيئن ته صوبائي اسيمبلي جو اجلاس هلندڙ نه آهي ۽
سند جو گورنر مطمئن آهي ته موجوده حالتن ۾ هنگامي
قدم کڻڻ ضروري ٿي پيو آهي؛

هاڻي، تنهن ڪري، اسلامي جمهوريه پاڪستان جي
عبوري آئين جي آرٽيڪل 135 جي شق (1) تحت
مليل اختيارن کي استعمال ۾ آڻيندي سند جي گورنر
هيٺيون آرڊيننس جوڙي نافذ ڪرڻ فرمايو آهي؛

باب I

شروعاتي

Chapter I

Preliminary

1. (1) هن آرڊيننس کي ڪراچي يونيورسٽي مختصر عنوان ۽ شروعات

Short title and commencement

وصفون
Definitions

آرڊيننس، 1972 سڏيو ويندو.

(2) هي فوري طور لاڳو ٿيندو.

2. هن آرڊيننس ۽ سمورن اسٽيچوٽس، ضابطن ۽ ان سلسلي ۾ جوڙيل قاعدن ۾، جيستائين ڪجهه مضمون ۽ مفهوم جي متضاد نه هجي، تيستائين:

(a) "اڪيڊمڪ ڪائونسل" مطلب يونيورسٽي جي اڪيڊمڪ ڪائونسل؛

(b) "الحاق شده ڪاليج" مطلب يونيورسٽي سان الحاق ٿيل ڪاليج پر ان طرفان سنڀاليو يا هلايو نه وڃي؛

(c) "اٿارٽي" مطلب دفعو 19 مطابق يونيورسٽي جي اٿارٽيزمان ڪا هڪ؛

(d) "چانسلر" مطلب يونيورسٽي جو چانسلر؛

(e) "ڪاليج" مطلب هڪ جوڙيل ڪاليج يا الحاق ٿيل ڪاليج؛

(f) "جوڙيل ڪاليج" مطلب ڪاليج جيڪو يونيورسٽي طرفان سنڀاليو ۽ انتظام ڪيو وڃي؛

(g) "ڊين" مطلب بورڊ آف فيڪلٽي جو چيئرمين؛

(h) "ڊائريڪٽر" مطلب تدريسي ڊويزن يا يونيورسٽي طرفان جوڙيل اداري طور قائم ڪيل اداري جو سربراھ؛

(i) "تعليمي ادارو" مطلب هڪ ادارو جيڪو فيڪلٽي سان لاڳاپيل مضمون يا مضمونن ۾ تعليم ڏيندو هجي؛

(j) "فيڪلٽي" مطلب يونيورسٽي جي فيڪلٽي؛

(k) "حڪومت" مطلب سنڌ حڪومت؛

(l) "بيان ڪيل" مطلب قانون، ضابطن ۽ قاعدن ۾ بيان

ڪيل؛

(m) “پرنسپال” مطلب ڪاليج جو سربراهه؛

(n) “پروفيشنل ڪاليج” مطلب هڪ ڪاليج جيڪو

ميڊيسن، انجنيئرنگ، زراعت، ڪامرس، تعليم، قانون،

فائين آرٽس يا اهڙي ٻئي مضمون يا مضمونن ۾ تعليم

ڏئي رهيو هجي، جيئن ضابطن ۾ بيان ڪيو ويو هجي؛

(o) “رجسٽرڊ گريجوئيٽ” مطلب؛

(i) يونيورسٽي جو گريجوئيٽ جنهن جو نالو

يونيورسٽي طرفان ان مقصد لاءِ رکيل رجسٽر ۾ داخل

هجي؛

(ii) ڪنهن ٻي يونيورسٽي جو گريجوئيٽ جيڪو

يونيورسٽي جي عالقياتي دائره اختيار ۾ عام طور رهندو

هجي ۽ جنهن جو نالو يونيورسٽي طرفان ان مقصد لاءِ

رڪيل رجسٽر ۾ داخل هجي؛

(p) “تحقيقي عملدار” مطلب يونيورسٽي طرفان

تحقيق لاءِ مقرر ڪيل ڪل وقتي شخص ۽ جيڪو

رينڪ ۾ يونيورسٽي جي استاد برابر هوندو؛

(q) “سينيٽ” مطلب يونيورسٽي جي سينيٽ؛

(r) “قانون، ضابطا ۽ قاعدا” مطلب هن آرڊيننس تحت

ترتيبوار جوڙيل يا جوڙيا ويندڙ قانون، ضابطا ۽ قاعدا.

(s) “سنڊيڪيٽ” مطلب يونيورسٽي جي سنڊيڪيٽ؛

(t) “استاد” جنهن ۾ شامل آهن يونيورسٽي يا ڪاليج

طرفان ڊگري، آنرس يا پوسٽ گريجوئيٽ ڪلاسز لاءِ

ڪل وقتي مقرر ڪيل پروفيسر، ايسوسيئيٽ پروفيسر،

اسسٽنٽ پروفيسر ۽ ليڪچرار ۽ اهڙا ٻيا ماڻهو جيڪي

ضابطن ۾ استاد طور واضح ڪيا وڃن؛
 (U) “تدریسی شعبو” مطلب یونیورسٹی طرفان قائم
 ڪیل ۽ سنڀالیل یا سڃاڻپ ڏنل تدریسی شعبو؛
 (V) “یونیورسٹی استاد” مطلب یونیورسٹی طرفان مقرر
 ڪیل یا پگهار تي رکیل هڪ ڪل وقتي استاد یا
 یونیورسٹی طرفان اهڙيءَ ریت سڃاڻپ ڏنل؛ ۽
 (W) “وائیس چانسلر” مطلب یونیورسٹی جو وائیس
 چانسلر.

باب II

یونیورسٹی

Chapter II

University

هیئت
 Incorporation

3. (1) هن آرڊيننس جي گنجائشن موجب ڪراچي ۾
 ڪراچي یونیورسٹی پيهر جوڙي ويندي. س
 (2) یونیورسٹی مشتمل هوندي:
 (i) چانسلر، پرو چانسلر، وائیس چانسلر، ڊينس،
 پرنسپال، ڊائريڪٽرس، تدریسی شعبن جا چيئرمين،
 رجسٽرار خزانچي، امتحانن جو ڪنٽرولر، لائبريرين،
 آڊيٽر ۽ اهڙا ٻيا عملدار جيئن بيان ڪيو ويو هجي؛
 (ii) سينيت، سنڊيڪيٽ، اڪيڊمڪ ڪائونسل ۽
 یونیورسٹی جي ٻين اثارتيز جا ميمبر؛
 (iii) یونیورسٹی جا سمورا استاد؛ ۽
 (iv) اميريٽس پروفيسرس؛
 (3) یونیورسٹی ڪراچي یونیورسٹی جي نالي سان
 هڪ باڊي ڪارپوريت هوندي، جنهن کي حقيقي وارثي

۽ عام مهر هوندي ۽ ڄاڻايل نالي سان کيس ڪري
سگهندي ۽ ان تي کيس تي سگهندو.

(4) يونيورسٽي ٻنهي قسم جي متحرڪ ۽ غير
متحرڪ ملڪيت حاصل ڪرڻ، ليز تي وٺڻ، وڪرو
ڪرڻ يا ٻي صورت ۾ ڪنهن متحرڪ يا غير متحرڪ
ملڪيت کي منتقل ڪرڻ لاءِ مجاز هوندي، جيڪا ان
۾ شامل هجي يا ان طرفان حاصل ڪئي وئي هجي.

(5) سموريون ملڪيتون، حق ۽ واسطا ڪنهن به قسم
جا جيڪي ٽرسٽ طرفان استعمال ڪيا، لطف منڻ ۾ ٿيو
قبضي ۾ رکيا، مالڪي ۾ رکيا ويا، ڪراچي يونيورسٽي
جي لاءِ جيڪا يونيورسٽي آف ڪراچي آرڊيننس،
1962 (1962 جي آرڊيننس V) تحت قائم ڪئي
وئي ۽ ڄاڻايل يونيورسٽي خلاف سموريون جائز رهڻون
هن آرڊيننس تحت ٻيهر جوڙيل يونيورسٽي ڏانهن
منتقل ٿي ويندا.

يونيورسٽي جا اختيار

Powers of the
University

4. يونيورسٽي کي هيٺيان اختيار هوندا:

(a) سکيا جي اهڙين شاخن ۾ تعليم مهيا ڪرڻ، جيئن
اها مناسب سمجهي، ۽ ڄاڻ جي واڌاري ۽ ترقي لاءِ
گنجائشون جوڙڻ، جيئن اها طئي ڪري؛

(b) يونيورسٽي يا ڪاليج طرفان پڙهائي جا ڪورس ۽
نصاب بيان ڪرڻ؛

(c) داخلا ڏيڻ ۽ امتحان وٺڻ ۽ انهن ماڻهن کي جن
ڄاڻايل شرطن موجب داخلا ورتي هجي ۽ امتحان پاس
ڪيا هجن انهن کي ڊگريز ڊپلوماز سرٽيفڪيٽس ۽
ٻيا تعليمي اعزاز ڏيڻ؛

- (d) ڄاڻايل طريقيڪار موجب منظور ٿيل ماڻهن کي اعزازي ڊگريون ۽ ٻيا اعزاز ڏيڻ؛
- (e) اهڙن ماڻهن کي تعليم ڏيڻ ۽ سرٽيفڪيٽ ۽ ڊپلوما ڏيڻ جيڪي يونيورسٽي جا شاگرد نه هجن؛
- (f) اهڙن ماڻهن کي ڊگريون ڏيڻ جن بيان ڪيل شرطن موجب آزاديءَ تي تحقيق ڪئي هجي؛
- (g) تعليمي ادارن کي بيان ڪيل شرطن موجب الحاق ڏيڻ يا الحاق ختم ڪرڻ؛
- (h) بيان ڪيل شرطن موجب تعليمي ادارن کي پنهنجي مراعتن ۾ داخل ڪرڻ يا اهڙين مراعتن کي ختم ڪرڻ؛
- (i) الحاق ٿيل يا الحاق چاهيندڙ ڪاليجن يا ٻين تعليمي ادارن جي جاچ ڪرڻ؛
- (j) ٻين يونيورسٽيز يا سکيا جي هنڌن تي پاس ڪيل امتحانن يا پڙهائي جي گذاريل عرصي کي يونيورسٽي جي امتحانن جي پڙهائي جي عرصي برابر قبول ڪرڻ يا اهڙي منظوري کي رد ڪرڻ؛
- (k) ٻين يونيورسٽيز ۽ اٿارٽيز سان اهڙيءَ ريت ۽ اهڙن مقصدن لاءِ سهڪار ڪرڻ جيئن اها طئي ڪري؛
- (l) پروفيسرشپس، ايسوسيئيٽ پروفيسرشپس، اسٽنٽ پروفيسرشپس ۽ ليڪچررشپس ۽ ٻيون آساميون پيدا ڪرڻ ۽ ان سلسلي ۾ ماڻهو مقرر ڪرڻ؛
- (m) تحقيق، ترقي، انتظامي ۽ ٻين لاڳاپيل مقصدن لاءِ آساميون پيدا ڪرڻ ۽ ان سلسلي ۾ ماڻهو مقرر ڪرڻ؛
- (n) يونيورسٽي جي مراعتن ۾ داخل ٿيل ڪاليجن يا

تعليمي ادارن جي تدريسي عملي جي چونڊيل ميمبرن کي سڃاڻپ ڏيڻ يا اهڙن ٻين ماڻهن کي يونيورسٽي جي استاد طور سڃاڻپ ڏيڻ، جيئن مناسب هجي؛

(o) فيلوشپس، اسڪالر شپس، ايگزيبيشنز برسرپز ميدلس ۽ انعام پيدا ڪرڻ ۽ ڏيڻ، جيئن شرطن ۾ بيان ڪيو ويو هجي؛

(p) سکيا ۽ تحقيق جي ترقي لاءِ فيڪلٽيز تدريسي شعبا، تحقيقي ادارا، هنري مرڪز ميوزيمس ۽ ٻيا سکيا جا مرڪز قائم ڪرڻ ۽ انهن جي مرمت، سار سنڀال ۽ هلائڻ لاءِ انتظام ڪرڻ، جيئن اها طئي ڪري؛
(q) يونيورسٽي ۽ ڪاليجن ۽ جوڙيل ادارن جي شاگردن جي رهائش تي ضابطو رکڻ ۽ رهائش جا هالس ٺاهڻ ۽ سنڀالڻ ۽ هاسٽلس ۽ لاجنگس کي منظور ڪرڻ ۽ لائسنس جاري ڪرڻ؛

(r) يونيورسٽي جي شاگردن جي نظم و ضبط جي نظرداري ڪرڻ ۽ ضابطو رکڻ، شاگردن جي ايڪسٽرا ڪيورڪولر ۽ تفريحي سرگرمين کي هٿي وٺرائڻ ۽ انهن جي صحت ۽ عام پلائي کي هٿي وٺرائڻ لاءِ انتظام ڪرڻ؛

(s) اهڙيون فيس ۽ ٻيون چارجز طلب ڪرڻ ۽ حاصل ڪرڻ جيئن اها طئي ڪري؛

(t) تحقيق ۽ صلاحڪاري خدمتن لاءِ گنجائش جوڙڻ ۽ انهن مقصدن لاءِ ٻين ادارن يا پبلڪ باڊيز سان بيان ڪيل شرطن موجب انتظامن ۾ داخل ٿيڻ؛

(u) نيڪن ۾ شامل ٿيڻ، جاري رکڻ، تبديل يا رد ڪرڻ؛

(V) ملڪيت حاصل ڪرڻ ۽ سنڀالڻ، يونيورسٽي کي ڪيل گرانٽس، وصيتن، ٽرسٽس، تحفن، عطين، انڊومينٽس ۽ ٻين چندن کي سنڀالڻ ۽ انهن کي اهڙيءَ ريت سيڙائڻ جيئن مناسب هجي؛

(W) تحقيق ۽ ٻين ڪمن جي چپائي ۽ پڌرائيءَ جو بندوبست ڪرڻ؛

(X) اهڙا ٻيا سمورا قدم ڪرڻ ۽ عمل ڪرڻ جيڪي مٿي ڄاڻايل اختيارن سان لاڳاپيل هجن يا نه، جيئن يونيورسٽي جا هڪ تعليمي، سکيا ۽ تحقيق واري هنڌ طور مقصد حاصل ڪرڻ لاءِ ضروري هجن.

يونيورسٽي جو دائره اختيار
Jurisdiction of the
University

5. (1) يونيورسٽي پنهنجي علائقائي حدن ۽ دائره اختيار ۾ ايندڙ ادارن جي سلسلي ۾ يونيورسٽي آف ڪراچي آرڊيننس، 1962 (1962 جي آرڊيننس V) تحت اختيار استعمال ڪندي؛

بشرطيڪ حڪومت يونيورسٽي سان مشوري سان عام يا خاص حڪم ذريعي اهڙن ادارن جي علائقائي حدن ۾ يونيورسٽي جي مٿي ڄاڻايل اختيارن کي ترتيب ڏئي سگهي ٿي.

(2) ڪو به تعليمي ادارو جيڪو يونيورسٽي جي علائقائي حدن ۾ واقع هجي، يونيورسٽي ۽ حڪومت جي منظوري کانسواءِ ڪنهن ٻي يونيورسٽي سان الحاق نه ڪندو يا ٻي يونيورسٽي جون مراعتون حاصل نه ڪندو.

(3) يونيورسٽي بيان ڪيل شرطن موجب ٻي ڪنهن يونيورسٽي جي علائقائي حدن ۾ ايندڙ ڪنهن تعليمي

اداري کي پنهنجي مراعتن ۾ داخل ڪري سگهي ٿي پوءِ
اهو پاڪستان جي حدن اندر يا ٻاهر هجي، بشرطيڪ
اهڙي يونيورسٽي جي منظوري اڳواٽ ورتي وئي هجي.

6. (1) يونيورسٽي ڪنهن به جنس يا مذهب، نسل،
طبقي، رنگ يا ڪنهن به رهائشي هنڌ سان هجي،
جيڪي يونيورسٽي طرفان پڙهايا ويندڙ ڪورسن ۾
تعليم وٺڻ جي داخلا لاءِ اهل هجن ۽ اهڙي ڪنهن به
شخص کي فقط جنس، مذهب، نسل، طبقي، ذات، درجي
يا رنگ جي بنياد تي داخلا کان منع نه ڪيو ويندو.

يونيورسٽي سمورن درجن،
طبقتن وغيره لاءِ کليل هوندي
University open to
all classes, creeds,
etc

بشرطيڪ هن سيڪشن ۾ ڪجهه به شاگردن کي
پنهنجي مذهبي حساب سان ڏني ويندڙ هدايتن کان نه
روڪيندو اهڙي طريقي، جيئن بيان ڪيو ويو هجي.
(2) جوڙيل ڪاليجن ۽ جوڙيل ادارن ۾ هن آرڊيننس
جي فوري طور شروع ٿيڻ کانپوءِ داخلا واري حڪمت
عملي ساڳي رهندي، جيستائين سنڊيڪيٽ طرفان
ترتيب نه ڏني وڃي.

7. (1) مختلف ڪورسز ۾ سموري سڃاتل تدريس
يونيورسٽي يا ڪاليج طرفان بيان ڪيل طريقي موجب
ڏني ويندي ۽ جنهن ۾ شامل ٿي سگهن ٿا، ليڪچرس،
ٽيوٽوريلس، بحث مباحثا، سيمينار، مظاهرا، ان سان
گڏوگڏ ليباريٽرين ورڪشاپس، فارمس ۾ عملي ڪم ۽
سڪيا جا ٻيا طريقا.

يونيورسٽي ۾ تدريس
Teaching at the
University

(2) سڃاتل تدريس لاءِ ذميوار اٿارٽي اهڙي هوندي،
جيئن بيان ڪيو ويو هجي.

(3) ڪورسز ۽ نصاب اهڙو هوندو جيئن بيان ڪيو ويو

يونيورسٽي شاگرد يونين
University Student's
Union

هجي.
8. (1) يونيورسٽي جي شاگردن جي هڪ يونين هوندي جنهن کي دفعه 20 جي ذيلي فعه (1) جي شقن (xv) ۽ (xvi) ۾ ڄاڻايل آفيسر رڪنڌڙن کي سينيت ۾ نمائندگي حاصل هوندي.
(2) يونيورسٽي شاگرد يونين جي جوڙجڪ، ڪم ۽ مراعتون ۽ ان سان لاڳاپيل ٻيا سمورا معاملو اهڙيءَ ريت هوندا جيئن يونيورسٽي جي شاگردن جي جنرل باڊي طرفان منظوري کانپوءِ اسٽيچوٽس ۾ بيان ڪيا ويا هجن.

باب III

يونيورسٽي جا عملدار

Chapter III

Officers of the University

يونيورسٽي جا عملدار
Officers of the
University

9. يونيورسٽي جا هيٺيان عملدار هوندا:

(i) چانسلر;

(ii) پرو چانسلر;

(iii) وائيس چانسلر;

(iv) ڊينس;

(v) ڊائريڪٽرس;

(vi) جوڙيل ڪاليجن جا پرنسپالس;

(vii) تدريسي شعبن جا چيئرمين;

(viii) رجسٽران;

(ix) خزانچي;

(x) امتحانن جو ڪنٽرولر;

چانسلر
Chancellor

(xi) لائبريرين؛ ۽

(xii) اهڙا ٻيا ماڻهو جن کي ضابطن موجب يونيورسٽي جي عملدار طور بيان ڪيو ويو هجي.

10. (1) سنڌ جو گورنر يونيورسٽي جو چانسلر هوندو.

(2) چانسلر، جڏهن موجود هجي، يونيورسٽي جي ڪانوڪيشن ۽ سينيٽ جي گڏجاڻيءَ جي صدارت ڪندو.

(3) جيڪڏهن چانسلر مطمئن آهي ته ڪنهن اثارتي جون ڪارروايون هن آرڊيننس جي گنجائشن، قانونن، ضابطن يا قاعدن موجب نه آهن ته اهڙي اثارتي يا عملدار کي سبب ڄاڻائڻ لاءِ طلب ڪرڻ کانپوءِ ته ڇو اهڙيون ڪارروايون يا حڪم ختم نه ڪيا وڃن، لکت ۾ حڪم ذريعي ڪارروايون ختم ڪري سگهي ٿو.

(4) هر اعزازي ڊگري چانسلر کان تصديق بعد ڏني ويندي.

(5) چانسلر کي سينيٽ طرفان جمع ڪرايل قانونن کي منظور ڪرڻ جو اختيار حاصل هوندو يا منظوري روڪي سگهي ٿو يا ٻيهر غور ڪرڻ لاءِ واپس سينيٽ ڏانهن اماڻي سگهي ٿو.

(6) چانسلر ڪنهن به شخص کي ڪنهن اثارتي جي ميمبرشپ تان هٽائي سگهي ٿو، جيڪڏهن اهڙو شخص:

(a) ذهني توازن وڃائي ويهي ٿو؛ يا

(b) اهڙي اثارتي جي ميمبر طور ڪم ڪرڻ کان نااهل

ٿي وڃي ٿو؛ يا

(c) جنهن کي ڪنهن عدالت طرفان اخلاقي گستاخي جي ڏوهه ۾ سزا ٻڌائي وئي هجي.

11. (1) چانسيلر يونيورسٽي جي معاملن سان لاڳاپيل معائنو مسئلي جي جاچ يا پڇا ڳاچا ڪرائي سگهي ٿو ۽ وقت بوقت حڪومت جي مشوري سان اهڙو شخص يا شخصيتون مقرر جاچ جا مقصد حاصل ڪرڻ لاءِ مقرر ڪري سگهي ٿو:

(i) يونيورسٽي، ان جون عمارتون، ليباريٽرين لائبريرين ميوزيمس، ورڪشاپس ۽ اوزار:

(ii) ڪو ادارو ڪاليج يا هاسٽل يونيورسٽي طرفان سنڀاليل يا سڃاڻپ ڏنل يا الحاق ٿيل:

(iii) تدريس ۽ يونيورسٽي طرفان ڪيل ڪو ٻيو ڪم:

۽

(iv) يونيورسٽي طرفان منعقد ڪيل امتحان.

چانسيلر مٿي ڄاڻايل هر ڪيس جي سلسلي ۾ سنڊيڪيٽ کي جاچ يا چنڊچاڻ ڪرڻ لاءِ نوٽيس ڏئي سگهي ٿو ۽ سنڊيڪيٽ کي اتي اڳواڻي ڪرڻ جو اختيار ڏنو ويندو.

(2) چانسيلر ان سلسلي ۾ ڪيل جاچ ۽ چنڊ چاڻ جي نتيجن تي سنڊيڪيٽ سان ڳالهه ٻولهه ڪندو ۽ سنڊيڪيٽ طرفان راءِ ملڻ کانپوءِ سنڊيڪيٽ کي قدم کڻڻ لاءِ مشورو ڏيندو.

(3) سنڊيڪيٽ اهڙي قدم بابت چانسيلر سان رابطو ڪندي جيڪڏهن ڪو هجي، جيئن قدم کنيو ويو هجي يا جاچ يا چنڊچاڻ جي نتيجي تي قدم کڻڻ لاءِ

تجويڙ ڪيو ويو هجي، اهڙي وقت دوران جيئن چانسلر طرفان ڄاڻايو ويو هجي.

(4) جتي سنڊيڪيٽ ڄاڻايل وقت دوران چانسلر کي مطمئن ڪندڙ قدم نه ٿي ڪٽي، ته پوءِ چانسلر سنڊيڪيٽ طرفان جمع ڪرايل وضاحت يا ڪنهن رپريزنٽيشن بعد اهڙيون هدايتون جاري ڪري سگهي ٿو، جيئن اهو مناسب سمجهي ۽ وائيس چانسلر اهڙين هدايتن تي عمل ڪرڻ جو پابند هوندو.

12.1 (1) تعليم وارو وزير يونيورسٽي جو پرو چانسلر پرو چانسلر هوندو.
Pro Chancellor

(2) چانسلر اهڙيءَ ريت عمل ڪرڻ کان غير حاضر هجي يا ڪنهن ٻئي سبب جي ڪري ته پرو چانسلر چانسلر جا سمورا اختيار استعمال ڪندو ۽ ان جون سموريون ذميواريون نڀائيندو.

13.1 (1) وائيس چانسلر چانسلر طرفان چئن سالن جي عرصي لاءِ اهڙين شرطن ۽ صابطن تحت مقرر ڪيو ويندو، جيئن چانسلر طئي ڪري ۽ چانسلر جي مرضي سان عهدورڪي سگهندو.
وائيس چانسلر
Vice Chancellor

(2) ڪنهن به وقت جڏهن وائيس چانسلر جي آفيس خالي هجي، يا وائيس چانسلر غير حاضر آهي يا بيماري سبب آفيس جون ذميواريون نڀائڻ کان لاجار آهي، يا ٻئي ڪنهن سبب جي ڪري ته چانسلر حڪومت جي مشوري سان وائيس چانسلر جون ذميواريون نڀائڻ لاءِ اهڙا انتظام ڪري سگهي ٿو.

14.1 (1) وائيس چانسلر يونيورسٽي جو اعليٰ ترين وائيس چانسلر جا اختيار ۽

تدريسي ۽ انتظامي آفيسر هوندو ۽ هن آرڊيننس جي گنجائشن، قانونن، ضابطن ۽ قاعدن تي عمل ڪندي يونيورسٽي جي عام حيثيت ۽ بهتر صورتحال کي هٿي وٺرائيندو. هن کي يونيورسٽي جي انتظامي ضابطي سميت سمورن عملدارن، استادن ۽ ملازمن تي سمورا ضروري اختيار حاصل هوندا.

(2) وائيس چانسلر، چانسلر ۽ پرو چانسلر جي غير حاضري ۾، يونيورسٽي جي ڪانوڪيشنز ۽ سينيٽ جي گڏجاڻين جي صدارت ڪندو ۽ جيڪڏهن موجود هجي، اثارتيز جي گڏجاڻين جي صدارت ڪندو جن جو اهو چيئرمين آهي ۽ يونيورسٽي جي ڪنهن ٻي اثارتي يا باڊي جي گڏجاڻيءَ ۾ موجود رهڻ يا صدارت ڪرڻ جو مجاز هوندو.

(3) وائيس چانسلر، ڪنهن هنگامي صورتحال ۾، جيڪا سندس خيال ۾ تڪڙو قدم گهرندي هجي، اهڙو قدم کڻي سگهي ٿو جيئن اهو ضروري سمجهي، جنهن کانپوءِ جيترو جلد ممڪن ٿي سگهي، سندس قدم بابت عملدار اثارتي يا باڊي کي رپورٽ ڪندو جنهن کي عام صورت ۾ معاملي کي حل ڪرڻو هيو.

(4) وائيس چانسلر کي اهي اختيار پڻ حاصل هوندا ته:

(i) اهڙيون عارضي آساميون پيدا ڪرڻ ۽ پرڻي ڪرڻ،

جن جو مدو ڇهه مهينن کان وڌيڪ نه هجي؛

(ii) منظور ٿيل بجيٽ ۾ فراهم ڪيل سموري خرچ جي

منظوري ڏيڻ ۽ خرچ جي ساڳين مکيه مدن ۾ فنڊ جي

ڦير گهير ڪرڻ؛

(iii) غير متوقع ڪم لاءِ رقم منظور ڪرڻ جيڪا هڪ لک رپين کان وڌيڪ نه هجي يا ٻيهر ترتيب ڏيڻ، جيڪو بجيٽ ۾ نه ڄاڻايو ويو هجي ۽ ان بابت بورڊ جي ايندڙ گڏجاڻيءَ ۾ رپورٽ ڪرڻ؛

(iv) لاڳاپيل اثارتيز طرفان نالن جا پينل ملڻ کانپوءِ يونيورسٽي جي امتحانن لاءِ پيپر سيٽس ۽ ممتحن مقرر ڪرڻ؛

(v) پيپرس، مارڪس ۽ نتيجن جي چنڊ چاڻ لاءِ اهڙا انتظام ڪرڻ جيئن ضروري هجن؛

(vi) يونيورسٽي جي استادن، عملدارن ۽ ٻين ملازمن کي پڙهائي، تحقيق، امتحانن ۽ انتظامن ۽ يونيورسٽي جي اهڙن ٻين معاملن جي سلسلي ۾ اهڙا ڪم ڪرائڻ جي هدايت ڪرڻ، جيڪي اهو يونيورسٽي جا مقصد حاصل ڪرڻ لاءِ ضروري سمجهي؛

(vii) يونيورسٽي جي ڪنهن عملدار يا ملازم کي اهڙين شرطن ۽ ضابطن موجب، جيڪڏهن ڪي هجن، هن آرڊيننس تحت پنهنجي اختيارن منجهان ڪي اختيار منتقل ڪرڻ؛

(viii) اهڙا ٻيا اختيار ۽ ڪم ڪرڻ ۽ سرانجام ڏيڻ، جيئن بيان ڪيو ويو هجي؛ ۽

(ix) چار سئو ۽ پنجاهه رپين کان گهٽ جي شروعاتي پگهار تي ملازم مقرر ڪرڻ.

15. رجسٽرار يونيورسٽي جو ڪل وقتي عملدار هوندو
رجسٽرار
Registrar
۽

(a) ٽن سالن جي عرصي لاءِ عهدو رکندو. مدو ختم ٿيڻ

تي ٻيهر مقررِي لاءِ اهل هوندو.

(b) يونيورستي جي عام مهر ۽ تعليمي رڪارڊس جو

سنياليندڙ هوندو.

(c) بيان ڪيل طريقي موجب رجسٽرڊ گريجوئيٽ جو

رجسٽر ٺاهيندو.

(d) مختلف اثارتيز جي ميمبرن جون ڄاڻايل طريقي

موجب چونڊون ڪرائيندو. ۽

(e) اهڙيون ٻيون ذميواريون سرانجام ڏيندو جيئن بيان

ڪيو ويو هجي.

16. خزانچي يونيورستي جو ڪل وقتي عملدار هوندو

Treasurer

۽ چانسلر طرفان اهڙين شرطن ۽ ضابطن موجب مقرر

ڪيو ويندو، جيئن اهو طئي ڪري اهو ڪري

سگهندو:

(a) يونيورستي جي ملڪيت، ماليات ۽ سيڙپڪاري

سنياليندو.

(b) يونيورستي جي سالياني ۽ نظرثاني ٿيل بجيت جا

ڪاٿا تيار ڪندو ۽ انهن کي ماليات ڪميٽي،

سنڊيڪيٽ ۽ سينيٽ جي سامهون پيش ڪندو.

(c) اها پڪ ڪندو ته يونيورستي جا فنڊس انهن

مقصدن لاءِ استعمال ٿي رهيا آهن، جن لاءِ اهي جاري

ڪيا ويا آهن؛ ۽

(d) اهو اهڙا ٻيا ڪم سرانجام ڏيندو جيئن بيان ڪيو

ويو هجي.

امتحان جو ڪنٽرولر

Controller

of

17. امتحان جو ڪنٽرولر يونيورستي جو ڪل وقتي

عملدار هوندو ۽ امتحان سان لاڳاپيل سمورن معاملن

Examinations لاءِ ذميدار هوندو ۽ اهڙيون ذميواريون سرانجام ڏيندو
جيئن بيان ڪيو ويو هجي.
18. ريزيڊنٽ آفيسر يونيورسٽي جو ڪل وقتي عملدار
آڊيٽر هوندو.
Auditor

باب _ IV

يونيورسٽي جون اٿارٽيز

Chapter_IV

Authorities of the University

اٿارٽيز 19. يونيورسٽي جون هيٺيون اٿارٽيز هونديون:
Authorities
(i) سينيٽ;
(ii) سنڊيڪيٽ;
(iii) اڪيڊمڪ ڪائونسل;
(iv) بورڊس آف فيڪلٽيز;
(v) بورڊس آف اسٽڊيز;
(vi) سليڪشن بورڊ;
(vii) ايدوانسڊ اسٽڊيز اينڊ ريسرچ بورڊ;
(viii) فنانس اينڊ پلاننگ ڪميٽي;
(ix) الحاق ڪميٽي;
(x) ڊسپلن ڪميٽي ۽
(xi) اهڙيون ٻيون اٿارٽيز جيئن اسٽيچوٽس ۾ بيان
ڪيو ويو هجي.
20. (1) سينيٽ هيٺين تي مشتمل هوندي:
سينيٽ
Senate
(i) چانسلر;
(ii) پرو چانسلر;
(iii) وائيس چانسلر;

- (iv) سنڊيڪيٽ جا ميمبرن؛
- (v) ڊينس؛
- (vi) ڊائريڪٽرس؛
- (vii) جوڙيل ڪاليجن جا پرنسپالس؛
- (viii) يونيورسٽي پروفيسرس ۽ اميريٽس پروفيسرس؛
- (ix) تدريسي شعبن جا چيئرمين؛
- (x) شاگردن جي معاملن جو عملدار يا استاد انچارج
(ڪهڙو به عهدو سڏيو ويندو هجي)؛
- (xi) الحاق ٿيل ڪاليجن جا ٽي پرنسپالس اهڙن
سمورن ڪاليجن جي پرنسپالس طرفان انهن منجهان
چونڊيا ويندا؛
- (xii) الحاق ٿيل ڪاليجن جا ٻارنهن استاد جن کي
الحاق ٿيل ڪاليج ۾ گهٽ ۾ گهٽ ٽن سالن جي
ملازمت جو تجربو هجي اهڙن ڪاليجن جي استادن
طرفان انهن منجهان چونڊيا ويندا؛
- (xiii) يونيورسٽي جي دائره اختيار ۾ ايندڙ بورڊس آف
انٽرميڊيٽ اينڊ سيڪنڊري ايجوڪيشن جا
چيئرمين؛
- (xiv) بورڊ آف ٽيڪنيڪل ايجوڪيشن جو
چيئرمين؛
- (xv) يونيورسٽي شاگرد يونين جا ٻه نمائندا؛
- (xvi) الحاق ٿيل ڪاليجن جي شاگرد يونين جا ٻه
نمائندا سمورن الحاق ٿيل ڪاليجن جي شاگرد يونين
جي صدر طرفان چونڊيا ويندا؛
- (xvii) ٻارنهن يونيورسٽي استاد جن کي گهٽ ۾ گهٽ

تن سالن جي ملازمت جو تجربو هجي، سمورن يونيورسٽي استادن طرفان چونڊيا ويندا.

(xviii) ٻه رجسٽرڊ گريجوئيٽس سمورن اهڙن رجسٽرڊ گريجوئيٽس طرفان انهن منجهان چونڊيا ويندا.

(xix) آرٽس، سائنسز ۽ شعبن ۾ هر ڪيٿيگري مان ٽي ناميارا ماڻهو:

(xx) رجسٽرار:

(xxi) خزانچي:

(xxii) امتحانن جو ڪنٽرولر: ۽

(xxiii) لائبريرين.

چانسلر يا سندس غير حاضري ۾، پرو چانسلر يا ٻنهي جي غير حاضري ۾، وائيس چانسلر سينيٽ جو چيئرمين هوندو.

(2) ايڪس آفيسو ميمبرن کانسواءِ سينيٽ جا ميمبر تن سالن جي عرصي لاءِ عهدو رکندا؛

(3) سينيٽ هر سال گهٽ ۾ گهٽ ٻه ڀيرا گڏجاڻي ڪندي اهڙين تاريخن تي جيڪي وائيس چانسلر طرفان چانسلر جي منظوري سان طئي ڪيون وڃن.

(4) سينيٽ جي گڏجاڻيءَ جو ڪورم سمورن ميمبرن جي هڪ ڀاڱي تي برابر هوندو، جنهن جي نسبت هڪ برابر ڳڻي ويندي.

سينيٽ جا اختيار ۽ ڪم
Powers and
Functions of the
Senate

21. هن آرڊيننس جي گنجائشن موجب، سينيٽ کي هيٺيان اختيار حاصل هوندا:

(a) سنڊيڪيٽ طرفان تجويز ڪيل قانونن جي ڊرافٽس کي تسليم ڪرڻ ۽ دفعه 28 جي ذيلي دفعه (2)

۾ ڄاڻايل طريقي موجب انهن کي نيڪال ڪرڻ؛
 (b) سالياني رپورٽ، اڪائونٽس جي سالياني
 اسٽيٽمينٽ ۽ ساليائن ۽ نظرثاني ٿيل بجيٽ کاتن
 تي غور ڪرڻ ۽ ٺهراءُ منظور ڪرڻ؛
 (c) هن آرڊيننس جي گنجائشن موجب سنڊيڪيٽ ۽
 ٻين اثارتيز جا ميمبر مقرر ڪرڻ؛
 (d) پنهنجا ڪي به اختيار اثارتي يا عملدار يا ڪميٽي
 يا ذيلي ڪميٽي حوالي ڪرڻ؛ ۽
 (e) اهڙا ٻيا ڪم سرانجام ڏيڻ جيڪي قانونن ۾ بيان
 ڪيا ويا هجن.

سنڊيڪيٽ
 The Syndicate

22. (1) سنڊيڪيٽ هيٺين تي مشتمل هوندي:
 (i) وائيس چانسلر (چيئرمين)؛
 (ii) صوبائي اسيمبلي جا پنج ميمبر صوبائي اسيمبلي
 جي ميمبرن طرفان انهن منجهان چونڊيا ويندا؛
 (iii) سينيٽ جا ٻه ميمبر سينيٽ طرفان چونڊيا ويندا؛
 (iv) چيف جسٽس طرفان سنڌ بلوچستان هاءِ ڪورٽ
 جو چيف جسٽس يا ڄاڻايل عدالت جو هڪ جج نامزد
 ڪيو ويندو؛
 (v) هڪ ڊين چانسلر طرفان وائيس چانسلر جي
 سفارش تي مقرر ڪيو ويندو؛
 (vi) هڪ پروفيسر يا ايسوسيئيٽ پروفيسر ۽ ٻه
 اسٽنٽ پروفيسر يا ليڪچرار يونيورسٽي جي سمورن
 استادن طرفان گڏيل طور چونڊيا ويندا؛
 (vii) يونيورسٽي شاگرد يونين جو هڪ نمائندو؛
 (viii) الحاق ٿيل ڪاليجن جي شاگرد يونين جو هڪ

نمائندو الهاق ٿيل سمورن ڪالين جي شاگردن يونين جي صدر طرفان چونڊيو ويندو:

(ix) الهاق ٿيل ڪاليجن جا ٻه استاد الهاق ٿيل ڪاليجن جي استادن طرفان انهن منجهان چونڊيا ويندا:

(x) ناميارن تعليمدانن منجهان چانسيلر جا ٻه نامزد ڪيل:

(xi) تعليم وارو سيڪريٽري: ۽

(xii) الهاق ٿيل ڪاليج جو هڪ پرنسپال اهڙن ڪاليجن جي پرنسپالس طرفان انهن منجهان چونڊيو ويندو.

(2) ايڪس آفيسو ميمبرن کانسواءِ سنڊيڪيٽ جا ميمبر ٽن سالن جي عرصي لاءِ عهدو رکندا.

(3) سنڊيڪيٽ جي گڏجاڻيءَ جو ڪورم ڪل ميمبرن جي اڌ برابر هوندو جنهن جي نسبت هڪ برابر ڳڻي ويندي.

23. (1) سنڊيڪيٽ يونيورسٽي جي ايگزيڪيوٽو باڊي هوندي ۽ هن آرڊيننس جي گنجائشن ۽ قانونن موجب يونيورسٽي جي معاملن ۽ ملڪيت جي انتظام تي عام نظرداري هوندي.

سنڊيڪيٽ جا اختيار ۽ ذميداريون
Powers and duties of
Syndicate

(2) مٿي ڄاڻايل اختيارن جي عام حيثيت سان تضاد کانسواءِ سنڊيڪيٽ کي هيٺيان اختيار حاصل هوندا:

(a) يونيورسٽي جي ملڪيت ۽ فنڊس رکڻ، ضابطو رکڻ ۽ انتظام ڪرڻ؛

(b) يونيورسٽي جي ماليات، اڪائونٽس ۽

سيرپڪارين جو فنانس ۽ پلاننگ ڪميٽي جي مشوري سان انتظام ڪرڻ ۽ سنڀالڻ ۽ ان مقصد لاءِ اهڙا ايجنٽس مقرر ڪرڻ، جيئن اها مناسب سمجهي؛

(c) سالياني ۽ نظرثاني ٿيل بجيٽ جي ڪاٺن تي غور ڪرڻ ۽ ان سلسلي ۾ سينيٽ کي مشورو ڏيڻ، ۽ خرچ جي ميجر هيڊ مان ٻئي ڏانهن فنڊس کي ٻيهر وٺڻ وڃڻ؛

(d) يونيورسٽي طرفان متحرڪ يا غير متحرڪ ملڪيت منتقل ڪرڻ يا منتقلي قبول ڪرڻ؛

(e) يونيورسٽي جي طرفان نيڪا منظور ڪرڻ، مڪمل ڪرڻ، تبديل ڪرڻ يا رد ڪرڻ؛

(f) يونيورسٽي طرفان حاصل ڪيل يا خرچ ڪيل سمورين رقمين جي اڪائونٽس ۽ يونيورسٽي جي اثاثن ۽ وسيلن جا ڪتاب تيار ڪرڻ؛

(g) يونيورسٽي سان لاڳاپيل ڪا رقم سيڙاڻڻ بشمول اڻ استعمال ڪيل رقم جي جيڪڏهن ڪا ٽرسٽس آرڊيننس، 1882 (1882 جي آرڊيننس II) جي دفعي 20 ۾ بيان ڪيل سڪيورٽيز ۾ شامل هجي، يا غير متحرڪ ملڪيت خريد ڪرڻ يا اهڙي ٻئي ڪنهن سلسلي ۾ جيئن اها طئي ڪري، اهڙين سيڙپڪارين کي تبديل وڪرڻ واري اختيار کي استعمال ۾ آڻيندي.

(h) يونيورسٽي کي منتقل ڪيل ڪا ملڪيت ۽ ڏنل گرانٽس، وصيتون، ٽرسٽس، تحفا، عطيا، انڊومينٽس ۽ ٻيا حصا حاصل ڪرڻ ۽ انتظام ڪرڻ؛

(i) مخصوص مقصد لاءِ يونيورسٽي جي نيڪال لاءِ

رڪيل فنڊس جو انتظام ڪرڻ؛

(j) يونيورسٽي جي عام مهر کي تحويل ۾ رکڻ ۽ ان جي استعمال جو طريقو طئي ڪرڻ؛

(k) يونيورسٽي لاءِ گهربل عمارتون ۽ ٻيا احاطا، لائبريريز فرنيچر، سامان، اوزار ۽ اهڙيون ٻيون شيون مهيا ڪرڻ؛

(l) رهائش جا هالس ۽ هاسٽلس قائم ڪرڻ ۽ سنڀالڻ ۽ شاگردن جي رهائش لاءِ هاسٽلس يا لاجنگس جي منظوري ڏيڻ يا لائسنس جاري ڪرڻ؛

(m) ڪاليجن کي الحاق ڏيڻ ۽ الحاق ختم ڪرڻ؛

(n) تعليمي ادارن کي يونيورسٽي جي مراعتن ۾ داخل ڪرڻ يا اهڙيون مراعتون ختم ڪرڻ؛

(o) ڪاليجن ۽ تدريسي شعبن جي جاچ ڪرائڻ؛

(p) پروفيسر شپس، ايسوسيئيٽ پروفيسر شپس، اسٽنٽ پروفيسر شپس، ليڪچرر شپس ۽ ٻيون تدريسي جون آساميون پيدا ڪرڻ يا اهڙين آسامين کي سسپينڊ يا ختم ڪرڻ؛

(q) اهڙين انتظامي، تدريسي، تحقيقي يا ٻين عهدن کي پيدا ڪرڻ، سسپينڊ يا ختم ڪرڻ، جيئن ضروري هجي؛

(r) سليڪشن بورڊ جي سفارش تي چار سئو ۽ پنجاهه رپيا ۽ ان کان مٿي ماهوار شروعاتي پگهار تي يونيورسٽي جا استاد ۽ ملازم مقرر ڪرڻ؛

(s) اميرٽس پروفيسر اهڙين شرطن ۽ ضابطن موجب مقرر ڪرڻ، جيئن بيان ڪيو ويو هجي؛

(t) بيان ڪيل شرطن موجب اعزازي ڊگريون ڏيڻ؛

(u) يونيورسٽي جي عملدارن، استادن ۽ ٻين ملازمن جون ذميواريون طئي ڪرڻ؛

(v) عملدارن (سواءِ وائيس چانسلر جي)، استادن ۽ ٻين ملازمن کي ڄاڻايل طريقيڪار موجب سسپينڊ ڪرڻ، سزا ڏيڻ ۽ ملازمت کان برطرف ڪرڻ؛

(w) جن معاملن جي رپورٽ ڪرڻ لاءِ چيو ويو هجي، انهن تي سينيٽ کي رپورٽ ڪرڻ؛

(x) هن آرڊيننس جي گنجائش موجب مختلف اٿارٽيز ۾ ميمبر مقرر ڪرڻ؛

(y) سينيٽ کي جمع ڪرائڻ لاءِ اسٽيچوٽس جا ڊرافٽس تجويز ڪرڻ؛

(z) دفعو 29 جي ذيلي دفعو (2) ۾ بيان ڪيل طريقي موجب اڪيڊمڪ ڪائونسل طرفان جوڙيل ضابطن تحت غور ڪرڻ ۽ منهن ڏيڻ؛ بشرطيڪ سنڊيڪيٽ پنهنجي ضرورت موجب ضابطا جوڙي سگهي ٿي ۽ اڪيڊمڪ ڪائونسل جي مشوري بعد انهن جي منظوري ڏئي سگهي ٿي؛

(aa) يونيورسٽي سان لاڳاپيل ٻين سمورن معاملن کي هلائڻ، طئي ڪرڻ ۽ انتظام ڪرڻ، ۽ ان سلسلي ۾ ٻيا سمورا اختيار استعمال ڪرڻ جيڪي هن آرڊيننس يا قانونن ۾ بيان نه ڪيا ويا هجن؛

(bb) پنهنجا اختيار ڪنهن اٿارٽي يا عملدار يا ڪميٽي يا ذيلي ڪميٽي کي منتقل ڪرڻ؛ ۽

(cc) اهڙا ٻيا ڪم سرانجام ڏيڻ جيڪي هن آرڊيننس

جي ٻين گنجائشن تحت سونپيا ويا هجن يا قانونن موجب سونپي سگهجن ٿا.

24. (1) اڪيڊمڪ ڪائونسل مشتمل هوندي:

- (i) وائيس چانسلر (چيئرمين)؛
- (ii) ڊينس؛
- (iii) ڊائريڪٽرس؛
- (iv) جوڙيل ڪاليجن جا پرنسپالس؛
- (v) پروفيسرس امپريٽس سميت يونيورسٽي جا پروفيسرس؛
- (vi) تدريسي شعبن جا چيئرمين؛
- (vii) تعليم وارو سيڪريٽري؛
- (viii) تدريسي شعبي جي چيئرمين ڪانسواڊ پڻ ايسوسيئيٽ پروفيسر انهن طرفان انهن منجهان چونڊيا ويندا؛
- (ix) چار اسٽنٽ پروفيسر ۽ ليڪچرار انهن طرفان انهن منجهان چونڊيا ويندا؛
- (x) الحاق ٿيل ڪلايجن جا چار پرنسپالس اهڙن سمورن ڪاليجن جي پرنسپالس طرفان انهن منجهان چونڊيا ويندا، جن مان هڪ پروفيشنل ڪاليجز ۽ هڪ وومين ڪاليجز مان هوندو.
- (xi) الحاق ٿيل ڪاليجن جا پنج استاد جن کي گهٽ ۾ گهٽ 5 سال ملازمت جو تجربو هجي، سواءِ پرنسپالس جي اهڙن سمورن ڪاليجن جي استادن طرفان انهن منجهان چونڊيا ويندا، جن مان گهٽ ۾ گهٽ هڪ پروفيشنل ڪاليجز ۽ هڪ وومين ڪاليجز مان هوندو.

(xii) آرٽس، سائنسز ۽ پروفیشنز ۾ ٽي ناميارا ماڻهو هر ڪيٽيگري مان هڪ چانسلر طرفان نامزد ڪيو ويندو:

(xiii) رجسٽران

(xiv) لائبريرين؛ ۽

(xv) امتحانن جو ڪنٽرولر.

(2) نامزدگي يا چونڊ ذريعي مقرر ڪيل ميمبر ٽن سالن لاءِ عهدو رکي سگهندا.

(3) اڪيڊمڪ ڪائونسل جي گڏجاڻيءَ جو ڪورم ڪل ميمبرن جي هڪ ڀاڱي تي برابر هوندو.

25. (1) اڪيڊمڪ ڪائونسل يونيورسٽي جي اڪيڊمڪ باڊي هوندي، ۽ هن آرڊيننس جي گنجائش ۽ قانونن موجب، جي تدریس، اسڪالر شپ، تحقيق ۽ امتحانن جي خاص معيارن موجب رڪن، ۽ هلائڻ ۽ يونيورسٽي ۽ ڪاليجن جي تدریسی سرگرمين کي هٿي وٺرائڻ جو اختيار حاصل هوندو.

اختيار ۽ ذميواريون
Powers and duties of
the Academic
Council

(2) خاص طور تي ۽ مٿي ڄاڻايل گنجائش جي عام حيثيت سان تضاد کانسواءِ، ڪائونسل کي هيٺيان اختيار حاصل هوندا:

(a) سنڊيڪيٽ کي تدریسی معاملن ۾ صلاح ڏيڻ؛

(b) تدریس، تحقيق ۽ امتحانن جو انتظام ڪرڻ؛

(c) شاگردن کي پڙهائي جي ڪورسز ۽ امتحانن ۾ ويهڻ لاءِ داخلا ڏيڻ؛

(c) بورڊ کي فيڪلٽيز تدریسی شعبن، ادارن ۽ بورڊ آف اسٽڊيز جي جوڙجڪ ۽ تنظيم سازي لاءِ اسڪيمون

آچڻ؛

(d) يونيورسٽي جي شاگردن جي چال چلت ۽ نظم و ضبط جو خيال ڪرڻ؛

(e) سنڊيڪيٽ کي فيڪلٽيز تدریسي شعبن ۽ بورڊ آف اسٽڊيز جوڙڻ ۽ انتظام ڪرڻ لاءِ تجویز ڏيڻ؛

(f) يونيورسٽي ۾ تدریس ۽ تحقیق جي منصوبابندي ۽ ترقيءَ لاءِ آڇن تي غور ڪرڻ ۽ آڇون جوڙڻ؛

(g) بورڊ آف فيڪلٽيز ۽ بورڊ آف اسٽڊيز جي سفارشن تي ضابطا جوڙڻ، جنهن ۾ پڙهائي جا ڪورسز ۽

يونيورسٽي جي سمورن امتحانن لاءِ نصاب به هوندو. بشرطيڪ جيڪڏهن بورڊس آف فيڪلٽيز ۽ بورڊس

آف اسٽڊيز جون سفارشنون ڄاڻايل تاريخ تائين وصول نه ٿيون ٿين، اڪيڊمڪ ڪائونسل، سنڊيڪيٽ جي

منظوري سان، ايندڙ سال لاءِ پڙهائي جا ڪورس جاري رکندي جيڪي اڳوات امتحانن لاءِ بيان ڪيا ويا آهن؛

(h) ٻين يونيورسٽيز ۽ امتحاني باڊيز جي امتحانن کي يونيورسٽي جي امتحانن برابر توثيق ڪرڻ؛

(i) اسٽوڊنٽ شپس، اسڪالر شپس، ميڊلس ۽ انعامن جو انتظام ڪرڻ؛

(j) سنڊيڪيٽ کي جمع ڪرائڻ لاءِ ضابطا تيار ڪرڻ؛

(k) هن آرڊيننس جي گنجائشن تحت مختلف اثارتيز ۾ ميمبر مقرر ڪرڻ؛ ۽

(l) اهڙا ٻيا ڪم سرانجام ڏيڻ جيئن قانونن ۾ بيان ڪيا ويا هجن.

26. اٿارٽيز جي جوڙجڪ، ڪم ۽ اختيار جن لاءِ هن آرڊيننس ۾ ڪا خاص گنجائش نه جوڙي وئي هجي، اهي ايئن هوندا جيئن قانونن ۾ بيان ڪيو ويو هجي؛

بين اٿارٽيز جي جوڙجڪ، ڪم ۽ اختيار
Constitution,
functions and
powers of other
Authorities

27. سينيٽ، سنڊيڪيٽ، اڪيڊمڪ ڪائونسل ۽ ٻيون اٿارٽيز وقت بوقت اهڙيون اسٽينڊنگ، اسپيشل يا ايڊوائيزري ڪميٽيون جوڙي سگهن ٿيون، جيئن اهي مناسب سمجهن ۽ ماڻهو ڪميٽي جي ميمبر طور مقرر ڪري سگهن ٿيون، جيڪي اهڙين اختيارين جا ميمبر نه هجن.

ڪجهه اٿارٽيز طرفان ڪميٽين جي مقرري
Appointment of
committees by
certain Authorities

باب - V

اسٽيچوٽس، ضابطا ۽ قاعدا

Chapter - V

Statutes, Regulations and Rules

28. (1) هن آرڊيننس جي گنجائشن موجب، هيٺ بيان ڪيل سمورن معاملن يا انهن مان ڪنهن هڪ لاءِ اسٽيچوٽس جوڙي سگهجن ٿا:

اسٽيچوٽس
Statutes

(a) يونيورسٽي جي ملازمن لاءِ پينشن، انشورنس،

پروويڊنٽ فنڊ ۽ بينيوولنٽ فنڊ جوڙڻ؛

(b) يونيورسٽي جي عملدارن، استادن ۽ ٻين ملازمن جي

ادائگي جا اسڪيلس ۽ ملازمت جا شرطون ۽ ضابطا؛

(c) رجسٽرڊ گريجوئيٽس جو رجسٽر تيار ڪرڻ؛

(d) تعليمي ادارن جو الحاق ۽ الحاق ختم ڪرڻ ۽

لاڳاپيل معاملا؛

(e) تعليمي ادارن کي يونيورسٽي جي مراعتن ۾ داخل

ڪرڻ ۽ اهڙيون مراعتون ختم ڪرڻ؛

(f) يونيورسٽي جي اتهارٽيز جي ميمبرشپ لاءِ چونڊون

منعقد ڪرڻ ۽ لاڳاپيل معاملا؛

(g) فيڪلٽيز تدریسي شعبن ۽ ٻين اڪيڊمڪ

يونٽس ۽ ڊويزنس جو قيام؛

(h) عملدارن ۽ استادن جا اختيار ۽ ذميداريون؛

(i) شرط جن تحت يونيورسٽي ٻين پبلڪ يا پرائيوٽ

آرگنائيزيشنز سان تدریس، تحقيق ۽ ٻين عالمائين

سرگرمين جي انتظامن ۾ داخل ٿي سگهي ٿي؛

(j) پروفيسرز امپريٽس جي مقرري جا شرط ۽ اعزازي

ڊگريون ڏيڻ؛

(k) يونيورسٽي جي ملازمن جي صلاحيت ۽ نظم و

ضبط؛

(l) پڙهائي ۽ تحقيق جون اسڪيمون، بشمول ڪورسز

جي عرصي، مضمونن جي انگ يا امتحانن جي پيپرس

جي؛

(m) هن آرڊيننس تحت ٻيا سمورا معاملا جيڪي

قانونن موجب بيان ڪرڻا يا هلائڻا آهن.

(2) قانونن جو ڊرافٽ سنڊيڪيٽ طرفان سنڀالڻ کي

تجويز ڪيو پوندو جيڪا ان کي منظور ڪري سگهي

ٿي يا ان کي تبديلين سان منظور ڪري سگهي ٿي،

جيئن سنڀالڻ مناسب سمجهي يا سنڊيڪيٽ کي ٻيهر

غور ڪرڻ لاءِ واپس اماڻي سگهي ٿي يا ان کي رد ڪري

سگهي ٿي؛

بشرطيڪ سنڊيڪيٽ يونيورسٽي جي ڪنهن به اٿارٽي جي جوڙجڪ يا اختيارن کي متاثر ڪندڙ قانونن جو ڊرافٽ تجويز نه ڪندي، جيستائين اهڙي تجويز تي اهڙي اٿارٽي کي پنهنجي راءِ لکت ۾ ڏيڻ جو موقعو فراهم نه ڪيو وڃي؛

بشرطيڪ وڌيڪ ته ذيلي دفعو (1) جي شقن (a) ۽ (b) ۾ ڄاڻايل معاملن سان لاڳاپيل قانونن جو ڊرافٽ چانسيلر کي اماڻيو ويندو ۽ تيستائين موثر نه هوندو جيستائين چانسيلر منظوري نه ڏئي.

29. (1) هن آرڊيننس جي گنجائشن ۽ قانون موجب ضابطا
Regulations هيٺين سمورن يا انهن مان ڪن معاملن لاءِ ضابطا جوڙيا ويندا، يعني:

(a) يونيورسٽي جي ڊگري، ڊپلوما ۽ سرٽيفڪيٽن لاءِ ڪورسز آف اسٽڊيز؛

(b) طريقو جنهن تحت دفعو 7 جي ذيلي دفعو (1) موجب تسليم ٿيل تدريس جو انتظام ڪيو ويندو ۽ فراهم ڪئي ويندي؛

(c) يونيورسٽي ۾ شاگردن جي داخلا؛

(d) شرط جن تحت شاگردن کي يونيورسٽي جي ڪورسز ۽ امتحانن لاءِ داخلا ڏني ويندي ۽ جيڪي ڊگري، ڊپلوما ۽ سرٽيفڪيٽن لاءِ اهل ٿيندا؛

(e) امتحان منعقد ڪرڻ؛

(f) يونيورسٽي جي ڪورسز آف اسٽڊي ۽ امتحانن ۾ داخلا لاءِ شاگردن طرفان فيس ۽ ٻيون ادائگيون ڪيون

وينديون:

(g) يونيورسٽي جي شاگردن جو نظم و ضبط;

(h) يونيورسٽي يا ڪاليجن جي شاگردن جي رهائش جا شرط بشمول رهائش جي هالس ۽ هاسٽلس ۾ رهائش لاءِ فيس لڳائڻ جي;

(i) هاسٽلس ۽ رهائشگاهن جي منظوري ۽ لائسنس جاري ڪرڻ;

(j) شرط جن تحت ڪو شخص ڊگري حاصل ڪرڻ لاءِ ڪو شخص آزاداڻي تحقيق جاري رکي سگهي ٿو;

(k) فيلو شپس، اسڪالر شپس، ميڊلس ۽ انعام ڏيڻ;

(l) وظيفا ۽ فري ۽ هاف فري اسٽوڊنٽ شپس ڏيڻ;

(m) اڪيڊمڪ ڪاسٽيوم;

(n) لائبريري جو استعمال;

(o) تدريسي شعبن ۽ بورڊس آف اسٽڊيز جي جوڙجڪ;

۽

(o) ٻيا سمورا معاملا جيڪي هن آرڊيننس ۽ قانونن ذريعي يا ضابطن موجب بيان ٿيڻ آهن.

(2) ضابطا اڪيڊمڪ ڪائونسل طرفان تيار ڪيا

ويندا ۽ سنڊيڪيٽ کي جمع ڪرايا ويندا جيڪا انهن

کي منظور ڪري سگهي ٿي يا منظوري روڪي سگهي

ٿي يا انهن کي ٻيهر غور لاءِ اڪيڊمڪ ڪائونسل کي

واپس اماڻي سگهي ٿي. اڪيڊمڪ ڪائونسل طرفان

جوڙيل ضابطن تيستائين موثر نه هوندو جيستائين ان

جي سنڊيڪيٽ طرفان منظوري نه ڏني وڃي.

30. قانونن ۽ ضابطن ۾ واڌاري، ترميم ڪرڻ يا منسوخ اسٽيچوٽس ۽ ضابطن جي

ترميم ۽ منسوخ
Amendment and
repeal of statutes and
regulations

ڪرڻ جو طريقو ساڳيو هوندو جيڪو قانونن ۽ ضابطن جي جوڙڻ ۽ ٺاهڻ لاءِ ترتيبوار بيان ڪيل آهي.

قاعدا
Rules

31. (1) اختيارين ۽ يونيورسٽي جون ٻيون باڊيز هن آرڊيننس، اسٽيچوٽس ۽ ضابطن موجب انهن جي ڪاروهنوار ۽ گڏجاڻين جي وقت ۽ هنڌ ۽ لاڳاپيل معاملن لاءِ قاعدا جوڙي سگهن ٿيون؛

بشرطيڪ سنڊيڪيٽ سواءِ سينيٽ جي ٻي ڪنهن اختياري يا باڊي طرفان هن دفعي تحت جوڙيل ڪن به قاعدن ۾ ترميم ڪرڻ يا انهن کي ختم ڪرڻ جي هدايت ڪري سگهي ٿي؛

بشرطيڪ وڌيڪ ته جيڪڏهن اهڙي اختياري يا باڊي اهڙين هدايتن سان مطمئن نه آهي ته اها سينيٽ کي اپيل ڪري سگهي ٿي، جنهن جو فيصلو حتمي هوندو.

(2) سنڊيڪيٽ يونيورسٽي سان لاڳاپيل ڪنهن معاملي بابت قاعدا جوڙي سگهي ٿي، جيڪي خاص طور تي هن آرڊيننس، قانونن ۽ ضابطن ۾ بيان نه ڪيا ويا هجن.

باب VI

تعليمي ادارن جو يونيورسٽي ۾ الحاق

Chapter VI

Affiliation of Educational Institutions to
the University

32. (1) يونيورسٽي ۾ الحاق چاهيندڙ تعليمي ادارو الحاق

- مطمئن ڪرڻ لاءِ يونيورسٽي کي درخواست ڏيندو ته:
- (a) تعليمي ادارو حڪومت جي انتظام هيٺ آهي يا ان لاءِ مستقل بنيادن تي جوڙيل گورننگ باڊي آهي;
- (b) تعليمي اداري جا مالي وسيلا اداري جي مرمت ۽ جوڳي نموني ڪم جاري رکڻ لاءِ ڪافي آهن;
- (c) تعليمي اداري جي پڙهائيندڙ ۽ ٻئي اسٽاف جي سگهه، تعليمي قابليت ۽ ملازمت جا شرطون ۽ ضابطا بيان ڪيل ڪورسز آف اسٽڊيز ۽ تعليمي اداري جي تربيت جي مقصد لاءِ مطمئن ڪندڙ آهن;
- (d) تعليمي اداري کي پنهنجي ملازمن جي ڪم ڪار ۽ نظم و ضبط کي سنڀالڻ لاءِ جوڳا قاعدا آهن;
- (e) عمارت جنهن جڳهه تي تعليمي ادارو قائم ٿيڻو آهي، اها موزون آهي ۽ گنجائشون قانونن ۽ قاعدن موجب شاگردن جي رهائش لاءِ جوڙيون وينديون، جيڪي پنهنجي والدين يا سنڀاليندڙ سان گڏ تعليمي اداري يا هاسٽلس يا ان طرفان منظور ڪيل رهائش جي جڳهن ۾ نه رهي سگهندا، نظرداري ۽ شاگردن جي طبي ۽ عام پلائيءَ جي سلسلي ۾;
- (f) لائبريري ۽ لائبريري جي ججهي انداز ۾ خدمت لاءِ گنجائشون جوڙيون ويون آهن;
- (g) جتي تجرباتي سائنسز جي ڪنهن شاخ ۾ الحاق گهربل هجي، اتي ان سائنس جي شاخ ۾ تعليم لاءِ مڪمل پيريل ليباريٽري، ميوزيم ۽ ٻين عملي ڪم جي هنڌن سان گڏ تعليم لاءِ انتظام ڪيا ويا آهن;
- (h) ضروري گنجائش، جيئن حالتون اجازت ڏين،

پرنسپال جي رھائش ۽ تدریسی عملی جي میمبرن جي رھائش لاءِ ڪاليج ۾ یا ڪاليج پراسان یا شاگردن جي رھائش لاءِ فراھم ڪیل جڳھ پراسان جوڙي ویندی ۽ (i) تعلیمی اداری جو الحاق، گنجائش موجب پر ۾ موجود ڪنھن ٻئي تعلیمی اداری جي شاگردن جي تعلیم یا نظر و ضبط جي مفادن لاءِ نقصانڪار نہ ہوندو.

(2) نفاذ ۾ وڌیک اھو شامل ہوندو تہ تعلیمی ادارو جي الحاق بعد ڪا منتقلی، ڪی انتظامی ۽ تدریسی عملی ۾ تبدیلین بابت یونیورسٹی کی رپورٽ ڪیو ویندو ۽ تدریسی عملو اھڙی قابلیت رکندو جیئن بیان ڪیل آھي یا جیئن بیان ڪیو وڃي.

(3) ھڪ تعلیمی اداری جي الحاق بابت درخواست جي نیڪال جو طریقیکار اھڙی ریت ہوندو جیئن بیان ڪیو ویو ھجي.

(4) سنڊیکیت الحاق ڪمیتی جي سفارش تي تعلیمی اداری کی الحاق ڏئی یا الحاق کان انڪار ڪری سگھي ٿي.

بشرطیکہ الحاق کان تیستائین انڪار نہ ڪیو ویندو یا ختم نہ ڪیو ویندو جیستائین تجویز ڪیل فیصلی خلاف تعلیمی اداری کی ریپریزنٽیشن پیش ڪرڻ جو موقعو فراھم نہ ڪیو وڃي.

33. جتي ڪو تعلیمی ادارو پڙھائی جا ڪورسز شامل ڪرڻ جي خواهش ڪری ٿو جن جي سلسلی ۾ ان کی الحاق ڏنو ویو آھي تہ دفعہ 32 جي ذیلی دفعہ (3) ۾ الحاق ٿیل ادارن طرفان ڪورسز جو اضافو Addition of courses

by affiliated educational institutions	جاڻايل طريقيڪار تي عمل ڪيو ويندو.
الحاق ٿيل تعليمي ادارن طرفان رپورٽون	34. (1) يونيورسٽي ۾ الحاق ٿيل هر تعليمي ادارو اهڙيون رپورٽون، رپٽرس ۽ ٻي معلومات فراهم ڪندو جيڪا يونيورسٽي ان جي صلاحيت ۽ تعليمي اداري جي اهليت لاءِ طلب ڪري.
Reports from affiliated educational institutions	(2) يونيورسٽي الحاق ٿيل ڪنهن تعليمي اداري کي مخصوص عرصي دوران اهڙو قدم کڻڻ لاءِ چئي سگهي ٿي، جيڪو يونيورسٽي دفعه 32 جي ذيلي دفعه (1) ۾ ڄاڻايل ڪنهن معاملي لاءِ ضروري سمجهي.
الحاق ختم ڪرڻ	35. (1) جيڪڏهن يونيورسٽي سان الحاق ٿيل تعليمي ادارو ڪنهن به وقت هن آرڊيننس ۾ ڄاڻايل گهرجن تي پورو لهڻ ۾ ناڪام ٿئي ٿو يا ادارو پنهنجي الحاق جي ڪنهن شرط تي پورو لهڻ ۾ ناڪام ٿئي ٿو يا ان جا معاملا اهڙيءَ ريت هلايا وڃن ٿا، جيڪي تعليم جي مفادن وٽان نه هجن ته سنڊيڪيٽ الحاق ڪميٽي جي سفارش تي ۽ تعليمي اداري طرفان اهڙي رپريزنٽيشن تي غور ڪرڻ کانپوءِ تعليمي اداري کي الحاق ذريعي ڏنل سمورا حق يا ڪجهه حصو ختم ڪري سگهي ٿي يا اهڙن حقن کي ٻيهر ترتيب ڏئي سگهي ٿي.
Withdrawal of affiliation	(2) الحاق ختم ڪرڻ لاءِ اهڙو طريقو اختيار ڪيو ويندو جيئن بيان ڪيو ويو هجي.
الحاق کان انڪار يا ختم ڪرڻ خلاف اپيل	36. ڪنهن اداري جو الحاق ختم ڪرڻ واري سنڊيڪيٽ جي فيصلو، تعليمي اداري کي الحاق

Appeal against
refusal or
withdrawal of
affiliation

ذريعي ڏنل سمورا حق يا ڪجهه حصو ختم ڪرڻ
خلاف سينيٽ ۾ اپيل ڪري سگهجي ٿي.

باب VII

يونيورسٽي فنڊ

Chapter VII

University Fund

يونيورسٽي فنڊ
University Fund

37. يونيورسٽي کي هڪ فنڊ هوندو جنهن کي
يونيورسٽي فنڊ سڏيو ويندو جنهن ۾ ان جي فيس،
عطين، ٽرسٽس، تحفن، انڊومينٽس، گرانٽس ۽ ٻين
سمورن وسيلن کان مليل رقم جمع ڪئي ويندي.

آڊٽ ۽ اڪائونٽس
Audit and Accounts

38. (1) يونيورسٽي جا اڪائونٽس اهڙيءَ ريت ۽ اهڙي
طريقي رکيا ويندا، جيئن بيان ڪيو ويو هجي.

(2) ڪو به خرچ يونيورسٽي جي فنڊس مان نه ڪيو
ويندو جيستائين ان جي ادائگي جو بل قانونن، ضابطن
۽ قاعدن موجب ريزيڊنٽ آڊيٽر طرفان آڊٽ نه ڪيو ويو
هجي.

(3) يونيورسٽي جا اڪائونٽس خزانچي ۽ ريزيڊنٽ
آڊيٽر جي صحيح سان گڏ مالي سال ختم ٿيڻ جي ڇهن
مهينن اندر حڪومت کي جمع ڪرايا ويندا.

(4) يونيورسٽي جا اڪائونٽس سال ۾ هڪ ڀيرو قانونن،
ضابطن ۽ قاعدن موجب حڪومت طرفان ان سلسلي ۾
مقرر ڪيل آڊيٽر طرفان آڊٽ ڪيا ويندا.

(5) يونيورسٽي جا اڪائونٽس آڊٽ اعتراض سميت،
جيڪڏهن ڪو هجي ۽ آڊيٽر ۽ آڊيٽر ڪنٽرولر فنانس جي
خدشن سميت ڄاڻايل طريقيڪار موجب سنڊيڪيٽ

مڙپيش ڪيا ويندا.

باب VIII

عام گنجائشون

Chapter VIII

General Provisions

39. سواءِ ان جي ته، ڪو عملدار استاد يا يونيورسٽي سبب ڄاڻائڻ جو موقعو Opportunity to show case جي رينڪ گهٽائي نه ويندي يا برطرف يا لازمي طور ملازمت مان رٽائر نه ڪيو ويندو. جيستائين ان کي اهڙو قدم کڻڻ خلاف سبب ڄاڻائڻ جو موزون موقعو فراهم نه ڪيو وڃي.
40. جتي ڪنهن عملدار (سواءِ وائيس چانسلر جي)، سنڊيڪيٽ کي اپيل ۽ ان طرفان نظرثاني Appeal to and review by the Syndicate استاد يا يونيورسٽي جي ٻئي ملازم کي سزا جو حڪم جاري ڪيو ويو آهي يا ان جي ملازمت جي ڄاڻايل شرطن ۽ ضابطن موجب تبديل ڪيو وڃي يا ان جي نقصان جي ترجماني ڪري، ان کي، جتي حڪم وائيس چانسلر طرفان جاري ڪيو ويو هجي يا ڪنهن ٻئي عملدار يا يونيورسٽي جي استاد طرفان جاري ڪيو ويو هجي، اهڙي حڪم خلاف سنڊيڪيٽ کي اپيل ڪرڻ جو حق حاصل هوندو. جتي حڪم سنڊيڪيٽ طرفان جاري ڪيو ويو هجي، ان کي سنڊيڪيٽ کي حڪم تي نظرثاني ڪرڻ لاءِ درخواست ڪرڻ جو حق حاصل هوندو. نظرثاني لاءِ اپيل يا درخواست وائيس چانسلر کي جمع ڪرائي ويندي، جيڪو ان کي پنهنجي راءِ ۽ ڪيس جي رڪارڊ سان گڏ سنڊيڪيٽ

<p>انشورنس، پينشن، گريچوٽي، پروويڊنٽ فنڊ ۽ بينيوولينٽ فنڊ Pension, insurance, Gratuity, Provident Fund and Benevolent Fund</p>	<p>جي سامهون رڪندو. 41. (1) يونيورسٽي پنهنجي عملدارن، استادن ۽ ٻين ملازمن جي پلائي لاءِ ۽ شرطن موجب جيئن بيان ڪيو ويو هجي، اهڙي پينشن، انشورنس، گريچوٽي، پروويڊنٽ فنڊ ۽ بينيوولينٽ فنڊ قائم ڪندي جيئن اها مناسب سمجهي. (2) جتي ڪو پروويڊنٽ فنڊ هن آرڊيننس تحت قائم ڪيو ويو هجي، پروويڊنٽ فنڊس آرڊيننس، 1925 (1925 جو آرڊيننس XIX) جون گنجائشون اهڙي فنڊ تي لاڳو ٿينديون، جيئن اهو گورنمينٽ پروويڊنٽ فنڊ هجي.</p>
<p>اٿارٽيز جي ميمبرز جي عهدي جي مدي جي شروعات Commencement of term of office of members of Authorities</p>	<p>42. (1) جڏهن نئين جوڙيل اٿارٽي جو ڪو ميمبر چونڊيو، مقرر يا نامزد ڪيو ويو آهي، ان جي ملازمت جا شرط جيئن هن آرڊيننس تحت طئي ڪيا ويا آهن، اهڙي تاريخ کان لاڳو ٿيندا، جيئن بيان ڪيو ويو هجي. (2) ذيلي دفعو (1) ۾ شامل ڪجهه به دفعو 44 تي اثرانداز نه ٿيندو.</p>
<p>اٿارٽيز ۾ عارضي آسامين تي ڀرتي Filling of Casual Vacancies in authorities</p>	<p>43. ڪنهن اٿارٽي جي چونڊيل، مقرر ڪيل يا نامزد ڪيل ميمبرن ۾ ڪنهن عارضي آسامي کي ان شخص، شخصيتن يا باڊي طرفان جنهن ان ميمبر کي چونڊيو، مقرر يا نامزد ڪيو هو جيترو جلد ٿي سگهي ڀريو ويندو ۽ آسامي تي مقرر ڪيل يا نامزد ڪيل شخص اهڙي اٿارٽي جو رهيل عرصي لاءِ ميمبر ٿيندو جنهن شخص جي جاءِ تي اهو اٿارٽي جو ميمبر ٿيو آهي.</p>

44. جتي هن آرڊيننس تحت جوڙيل ائارٽي ۾ ڪا
 آسامي هجي، ڇاڪاڻ ته حڪومت يا تنظيم، اداري يا
 يونيورسٽي کان ٻاهر ڪنهن ٻي باڊي ذريعي ختم
 ڪئي وئي هجي يا ڪم کان روڪي وئي هجي، يا
 ڪنهن ٻئي سبب جي ڪري اها غير فعال ٿي وئي
 هجي، اهڙي آسامي اهڙيءَ ريت پري ويندي جيئن
 چانسيلر هدايت ڪري.

45. جيڪڏهن ڪنهن ميمبر جي ڪنهن ائارٽي جي
 ميمبر طور مقرري تي ڪو سوال اٿي ٿو ته اهو معاملو
 وائيس چانسلر ۽ هاءِ ڪورٽ جي جج ۽ سڀ کان
 سينئر ڊين تي مشتمل ڪميٽي ڏانهن اماڻيو ويندو.
 جيڪي سنڊيڪيٽ جا ميمبر آهن ۽ ڪميٽي جو
 فيصلو حتمي هوندو.

46. ڪنهن ائارٽي جو ڪو قدم، ڪارروائي، ٺهراءُ يا
 فيصلو ڪندڙ پاس ڪندڙ جاري ڪندڙ ائارٽي ۾
 موجود ڪنهن آسامي جي ڪري غير موثر نه ٿيندو يا
 ائارٽي ۾ ڪنهن ٻي فيڪٽو ميمبر جي چونڊ، مقرري يا
 نامزدگي ۾ قابليت يا غير موجودگي سبب غير موثر نه
 ٿيندو پوءِ اهو حاضر هجي يا غير حاضر هجي.

47. جيستائين ڪجهه هن آرڊيننس جي متضاد نه
 هجي، هن آرڊيننس جي شيڊول ۾ ڄاڻايل قانون دفعو
 28 تحت جوڙيل قانون سمجهيا ويندا ۽ تيستائين
 جاري رهندا جيستائين انهن ۾ ترميم نه ڪئي وڃي يا
 جيستائين انهن کي هن آرڊيننس جي گنجائشن تحت

جوڙيل نون قانونن سان تبديل نه ڪيو وڃي.

48. (1) يونيورسٽي آف ڪراچي آرڊيننس، 1962 (1962 جو آرڊيننس V)، جنهن کي هن کانپوءِ به ڄاڻايل آرڊيننس سڏيو ويندو ان کي منسوخ ڪيو وڃي ٿو.

(2) جيستائين ڄاڻايل آرڊيننس منسوخ نه ڪيو وڃي:

(a) ڪجهه به ڪيل، ڪو قدم ڪنيل، ذميوارين يا جوابدارين، حق ۽ اثاڻا ورتل، مقرر ڪيل فرد يا بااختيار بڻايل، دائره اختيار ڏنل، انڊومنٽس، تحفا، فنڊ يا جوڙيل ترستس، عطيا يا گرانٽس ڏنل، اسڪالر شپون، اسٽوڊنٽ شپس، جوڙيل نمائشون، مراعتون ڏنل ۽ حڪم ڪيل، جيڪڏهن هن آرڊيننس تحت جوڙيل قانونن، ضابطن يا قاعدن جي خلاف نه آهن ته اهي جاري رکيا ويندا، ۽ سمجهيو ويندو ته اهي صحيح نموني سان هن آرڊيننس مطابق ڪيا ويا آهن، قدم ڪيا ويا آهن، خرچ پڪا ڪيا ويا آهن، ڪا جائيداد حاصل ڪئي وئي آهي، ڪي ماڻهو مقرر ڪيا ويا آهن، ڪنهن کي اختيار ڏنو ويو آهي، ڪجهه ٺاهيو جوڙيو ۽ بڻايو ويو آهي، ڪجهه منظور ڪيو ويو آهي ۽ جاري ڪيو ويو آهي.

(b) جوڙيل قانون، يونيورسٽي آرڊيننسز ضابطا يا قاعدا يا جيڪي ڄاڻايل آرڊيننس تحت جوڙيا وڃڻا آهن، جيڪڏهن هن آرڊيننس جي گنجائش سان ٽڪراءُ ۾ نه آهن ته اهي هن آرڊيننس تحت جوڙيل قانون، ضابطا يا قاعدا سمجهيا ويندا، جيڪي هن آرڊيننس تحت

مختلف معاملن تي هلايا ويندا يا جيئن ترتيب وار قانونن يا قاعدن ۾ بيان ڪيو ويو هجي، جاري رکيا ويندا، جيستائين انهن کي منسوخ، ختم يا هن آرڊيننس تحت ٻيهر نه جوڙيو وڃي.

ضروري گنجائشون

Transitory

Provisions

49. سنڊيڪيٽ جيئن هن آرڊيننس جي لاڳو ٿيڻ کان فوري پوءِ جوڙي وئي هجي، ڪم جاري رکندي ۽ جيترو ٿي سگهي، هن آرڊيننس تحت سينيٽ ۽ سنڊيڪيٽ کي مليل اختيار استئن ڪندي، جيستائين هن آرڊيننس تحت پهرين سنڊيڪيٽ جوڙي نه وڃي.

بشرطيڪ اهڙي وقت تائين جيستائين هن آرڊيننس تحت پهرين سينيٽ جوڙي نه وڃي ۽ گڏجاڻي نه ڪري، هن آرڊيننس تحت پهرين سنڊيڪيٽ مڪمل طور جوڙيل سمجهي ويندي سواءِ سينيٽ طرفان ميمبرن جي نامزد ڪرڻ جي ۽ هن آرڊيننس تحت سنڊيڪيٽ کي اختيار سونپيا ويندا، سينيٽ کي سونپيل اختيار استعمال ڪندي.

(2) ٻيون اثارتيز جيڪي هن آرڊيننس جي فوري طور لاڳو ٿيڻ کان اڳ موجود هيون، ڪم جاري رکنديون ۽ ترتيبوار هن آرڊيننس تحت لاڳاپيل اختيارين کي سونپيل اختيار استعمال ڪنديون، اهڙي وقت تائين جيستائين هن آرڊيننس تحت جوڙيل اثارتيز سان تبديل نه ڪيون وڃن.

آرڊيننس جي لاڳو ٿيڻ ۾

رندڪون هٽائڻ

50. جيڪڏهن هن آرڊيننس تحت ڪنهن اثارتي جي پهرين جوڙجڪ يا ٻيهر جوڙجڪ يا ٻي صورت ۾ هن

Removal of
difficulties at the
commencement of
Ordinance

فرست اسٽيچوٽس
The First Statutes

فيڪلٽيز
Faculties

آرڊيننس جي گنجائشن لاڳو ٿيڻ ۾ ڪا رنڊڪ پيش
اچي ٿي ته چانسيلر اهڙي رنڊڪ هٽائڻ لاءِ وائيس
چانسيلر جي سفارش تي خاص هدايتون جاري ڪري
سگهي ٿو.

پهريان قانون

(ڏسو دفعو 47)

The First Statutes

(See Section 47)

1. (1) يونيورسٽي ۾ هيٺيون فيڪلٽيز شامل هونديون:
(i) آرٽس جي فيڪلٽي;
(ii) بزنس ايڊمنسٽريشن جي فيڪلٽي;
(iii) تعليم جي فيڪلٽي;
(iv) انجنيئرنگ جي فيڪلٽي;
(v) قانون جي فيڪلٽي;
(vi) ميڊيسن جي فيڪلٽي;
(vii) سائنس جي فيڪلٽي; ۽
(viii) اهڙيون ٻيون ڪي فيڪلٽيز جيئن قانونن ۾ بيان
ڪيون ويون هجن.

(2) هر فيڪلٽي جو هڪ بورڊ هوندو جيڪو مشتمل
هوندو:

(a) ڊين;

(b) پروفيسرس، ايسوسيئيٽ پروفيسرس ۽ فيڪلٽي ۾
شامل تدريسي شعبن جا چيئرمين;

(c) فيڪلٽي ۾ شامل هر بورڊ آف اسٽڊيز جا ٻه ميمبر
ميمبر لاڳاپيل بورڊ آف اسٽڊيز طرفان نامزد ڪيا ويندا؛

(d) تي استاد اڪيڊمڪ ڪائونسل طرفان انهن جي مضمون ۾ خاص ڄاڻ جي بنياد تي نامزد ڪيا ويندا، جيڪي جيتوڻيڪ فيڪلٽي حوالي نه ڪيا ويندا، جن کي اڪيڊمڪ ڪائونسل جي خيال ۾ فيڪلٽي کي سونپيل مضمونن تي خاص عبور هوندو.

(3) ذيلي دفعو (2) جي ذيلي شقن (iii) ۽ (iv) ۾ ڄاڻايل ميمبرن سالن لاءِ عهدو رکندا.

(4) فيڪلٽي جي بورڊ جي گڏجاڻي جو ڪورم ان جي ڪل ميمبرن جي اڌ برابر هوندو جيڪو هڪ جي نسبت سان ڳڻيو ويندو.

(5) هر فيڪلٽي جي بورڊ کي اڪيڊمڪ ڪائونسل ۽ سنڊيڪيٽ جي عام ضابطن موجب، اختيار حاصل هوندا:

(a) فيڪلٽي کي سونپيل مضمونن جي پڙهائي ۽ تحقيق بابت مربوط ڪرڻ؛

(b) پيپر سيٽرز ۽ ممتحن جي مقرري تي فيڪلٽي ۾ شامل بورڊ آف اسٽڊيز جي سفارشن جي چنڊ ڄاڻ ڪرڻ، سواءِ تحقيقي ممتحن جي ۽ موزون پيپر سيٽرز ۽ ممتحن جا هر امتحان لاءِ پينل وائيس چانسلر ڏانهن اماڻڻ؛

(c) فيڪلٽي سان لاڳاپيل ڪنهن ٻئي تعليمي معاملي تي غور ڪرڻ ۽ ان سلسلي ۾ اڪيڊمڪ ڪائونسل کي رپورٽ ڪرڻ؛ ۽

(d) اهڙا ٻيا ڪم سرانجام ڏيڻ جيئن قانونن ۾ بيان

ڪيو ويو هجي.

2.(1) هر فيڪلٽي جو ڊين هوندو جيڪو بورڊ آف ڊين
Dean فيڪلٽي جو چيئرمين ۽ ڪنوينر هوندو.

(2) هر فيڪلٽي جو ڊين بورڊ آف فيڪلٽي جي
ميمبرن طرفان فيڪلٽي ۾ موجود پروفيسرن منجهان
چونڊيو ويندو.

(3) ڊين فيڪلٽي ٽن سالن لاءِ عهدو سنڀالييندو.

(4) ڊين اهڙا ٻيا اختيار استعمال ڪندو ۽ اهڙيون ٻيون
ذميواريون سرانجام ڏيندو جيئن بيان ڪيو ويو هجي.

3.(1) هر مضمون يا لاڳاپيل مضمونن جي گروپ لاءِ
Teaching هڪ تدريسي شعبو هوندو جيئن منظور ڪيو ويو
Department هجي ۽ هر تدريسي شعبي جو هڪ چيئرمين سربراهه
هوندو.

(2) تدريسي شعبي جو چيئرمين سنڊيڪيٽ طرفان
وائيس چانسلر جي سفارش تي شعبي جي ٽن سينئر
ترين استادن منجهان ٻن سالن لاءِ مقرر ڪيو ويندو.

(3) تدريسي شعبي جو چيئرمين هن آرڊيننس جي
گنجائشن موجب ڊپارٽمينٽ جي ڪم جو منصوبو
جوڙيندو. انتظام ڪندو ۽ نظرداري ڪندو ۽ پنهنجي
ڊپارٽمينٽ ۾ ڪيل ڪم بابت فيڪلٽي جي ڊين کي
جوابده هوندو.

4.(1) هر مضمون يا مضمونن جي گروپ لاءِ هڪ ڌار
Board of Studies بورڊ آف اسٽڊيز هوندو جيئن ضابطن ۾ بيان ڪيو ويو
هجي.

(2) هر بورڊ آف اسٽڊيز مشتمل هوندو:

- (i) تدریسی شعبي جو چیئرمین؛
- (ii) لاڳاپیل تدریسی شعبي ۾ سمورا پروفیسر ۽ ایسوسیئیٽ پروفیسر؛
- بشرطیک جیکڏهن ذیلی شقن (i) ۽ (ii) تحت یونیورسٽی استادن جو کل انگ تن کان گهٽ هجي ته، اهو انگذیلی شق (iii) موجب ٻي یونیورسٽی مان نامزدگی سان پورو ڪیو ويندو.
- (iii) هڪ یا ٻه یونیورسٽی جا استادا، جیئن معاملو هجي، سواءِ پروفیسرز یا ایسوسیئیٽ پروفیسرز جي، اکیڊمڪ ڪائونسل طرفان مقرر ڪیا ويندا؛
- (iv) ٽي استادا، سواءِ یونیورسٽی استادن جي، سنڊیکیت طرفان مقرر ڪیا ويندا. هر بورڊ جي ضرورت جي حساب سان انگ سنڊیکیت طرفان طئي ڪیو ويندو؛ ۽
- (v) هڪ ماهر وائیس چانسلر طرفان مقرر ڪیو ويندو.
- بشرطیک مضمون جيڪي تدریسی شعبي یا جوڙیل ڪاليجن ۾ فقط پڙهايا ويندا آهن، جهڙوڪ قانون، ڪامرس، سوشل ورڪ، جرنلزم، جیالاجي، وغيره، بورڊ آف اسٽڊیز مشتمل هوندو:
- (a) یونیورسٽی تدریسی شعبي جو چیئرمین؛
- (b) یونیورسٽی تدریسی شعبي ۾ سمورا پروفیسر ۽ ایسوسیئیٽ پروفیسر؛
- (c) پروفیسر یا ایسوسیئیٽ پروفیسر کانسوا هڪ یونیورسٽی استادا اکیڊمڪ ڪائونسل طرفان مقرر

ڪيو ويندو. ۽

(d) چار ماهر وائيس چانسلر طرفان مقرر ڪيا ويندا؛
بشرطيڪ وڌيڪ ته الحاق ٿيل ڪاليجن ۾ فقط پڙهايا
ويندڙ پروفيشنل مضمونن جي صورت ۾ ۽ جيڪي
يونيورسٽي ۾ ناهن پڙهايا ويندا، جهڙوڪ ميڊيسن،
اينيمل هسبنڊري، ڊينٽسٽري، هوم اڪنامڪس،
انجنيئرنگ، ايگريڪلچر وغيره.. بورڊ آف اسٽڊيز
مشمول هوندو:

(a) لاڳاپيل ڪاليجن جا پرنسپال؛

(b) ڪاليجن جا پنج استاد سنڊيڪيٽ طرفان مقرر
ڪيا ويندا؛ ۽

(c) ٻه ماهر وائيس چانسلر طرفان مقرر ڪيا ويندا؛

بشرطيڪ اهو به ته هيومنٽيز ۽ سائنسز جي مضمونن
جي صورت ۾ جيڪي رڳو الحاق ٿيل ڪاليجن ۾
پڙهايا ويندا ۽ يونيورسٽي ۾ ناهن پڙهايا ويندا، بورڊ آف
اسٽڊيز مشمول هوندو:

(a) مضمونن ۾ تدريس ڏيندڙ ڪاليجن مان ڇهه استاد
اڪيڊمڪ ڪائونسل طرفان مقرر ڪيا ويندا؛ ۽

(b) هڪ ماهر وائيس چانسلر طرفان مقرر ڪيو ويندو.

(3) سواءِ اڪس آفيسو ميمبرز جي بورڊ آف اسٽڊيز
جي ميمبرز جي آفيس جو مدو ٽي سال هوندو.

(4) بورڊ آف اسٽڊيز جي گڏجاڻيءَ جو ڪورم ميمبرز
جي ڪل انگ جي اڌ برابر هوندو. جنهن جي نسبت
هڪ برابر هوندي؛

(5) لاڳاپيل تدريسي شعبي جو چيئرمين بورڊ آف

اسٽڊيز جو چيئرمين ۽ ڪنوينر هوندو. جتي اهڙو مضمون جنهن لاءِ يونيورسٽي تدريسي شعبو ناهي، چيئرمين سنڊيڪيٽ طرفان مقرر ڪيو ويندو.

(6) بورڊ آف اسٽڊيز جا ڪم هن ريت هوندا:

(a) اثارتيز ڪي لاڳاپيل مضمونن ۾ تدریس، تحقيق ۽ امتحانن سان لاڳاپيل سمورن تعليمي معاملن بابت صلاح ڏيڻ؛

(b) مضمون يا لاڳاپيل مضمونن ۾ سمورين ڊگريز ڊپلوما ۽ سرٽيفڪيٽ ڪورسز لاءِ ڪورس ۽ نصاب تجويز ڪرڻ؛

(c) مضمون يا لاڳاپيل مضمونن ۾ پيپر سيٽس ۽ ممتحن جي نالن جو پينل تجويز ڪرڻ؛ ۽

(d) اهڙا ٻيا ڪم سرانجام ڏيڻ جيئن ضابطن ۾ بيان ڪيو ويو هجي.

5. (1) هڪ اعليٰ تعليم ۽ تحقيق جو بورڊ هوندو، جيڪو مشتمل هوندو:

اعليٰ مطالعن ۽ تحقيق جو بورڊ

Board of Advanced studies and Research

(i) وائيس چانسلر (چيئرمين)؛

(ii) ڊينس؛

(iii) ٽي يونيورسٽي جا پروفيسرز سواءِ ڊينس جي، سنڊيڪيٽ طرفان نامزد ڪيا ويندا؛ ۽

(iv) ٽي يونيورسٽي جا استاد جن وٽ قابليت ۽ تجربو هوندو اڪيڊمڪ ڪائونسل طرفان مقرر ڪيا ويندا.

(2) ايڪس آفيسو ميمبرس ڪانسواءِ اعليٰ تعليم ۽

تحقيق بورڊ جي ميمبرز جي آفيس جو مدو ٽي سال هوندو.

(3) اعليٰ تعليم ۽ تحقيق بورڊ جي گڏجاڻيءَ جو ڪورم ڪل ميمبرز جي انگ جي اڌ برابر هوندو جنهن جي نسبت هڪ برابر هوندي.

(4) اعليٰ تعليم ۽ تحقيق بورڊ جا ڪم هيٺين ريت هوندا:

(a) يونيورسٽي ۾ اعليٰ تعليم ۽ تحقيق کي هٿي وٺرائڻ سان لاڳاپيل سمورن معاملن تي اٿارٽيز کي صلاح ڏيڻ؛

(b) يونيورسٽي ۾ تحقيقي ڊگريون ڏيڻ تي غور ڪرڻ ۽ اٿارٽيز کي رپورٽ ڏيڻ؛

(c) تحقيقي ڊگري ڏيڻ لاءِ ضابطا تجويز ڪرڻ؛

(d) تحقيق جي شاگردن لاءِ سپر وائيزرس مقرر ڪرڻ ۽ انهن جي ٿيسز جا مضمون طئي ڪرڻ؛

(e) بروڊ آف اسٽڊيز جي تجويزن تي غور بعد تحقيقي امتحانن لاءِ پيپر سيٽس ۽ ممتحن جي نالن جا پينلس تجويز ڪرڻ؛ ۽

(f) اهڙا ٻيا ڪم سرانجام ڏيڻ جيئن بيان ڪيو ويو هجي.

سليڪشن بورڊ

Selection Board

6. (1) سليڪشن بورڊ هيٺين تي مشتمل هوندو:

(i) وائيس چانسلر؛

(ii) چيئرمين يا سنڌ بلوچستان پبلڪ سروس ڪميشن جو هڪ ميمبر چيئرمين طرفان نامزد ڪيو

ويندو؛

(iii) لاڳاپيل فيڪلٽي جو ڊين؛

(iv) لاڳاپيل تدريسي شعبي جو چيئرمين ۽

(v) سنڊيڪيٽ جو هڪ ميمبر ۽ ٻه ٻيا ناميارا ماڻهو

سندبڪيت طرفان مقرر ڪيا ويندا، بشرطيڪ انهن تنهي مان ڪو به يونيورسٽي جو ملازم نه هوندو.

(2) شق (1) جي ذيلي شق (v) ۾ ڄاڻايل ميمبر ٻن سالن لاءِ عهدورڪي سگهندا.

(3) (a) پروفيسر يا ايسوسيئيٽ پروفيسر جي چونڊ لاءِ ڪورم چار ميمبر ۽ ٻين استادن جي چونڊ لاءِ ڪورم تي ميمبر هوندو.

(b) استادن کانسواءِ عملدارن جي صورت ۾، سليڪشن بورڊ فقي شق (1) جي ذيلي شقن (i)، (ii) ۽ (v) ۾ موجود ميمبرن تي مشتمل هوندو.

(4) ڪو به ميمبر جيڪو جنهن آسامي تي مقرري لاءِ اميدوار آهي، اهو بورڊ جي ڪارروائي ۾ حصو نه وٺي سگهندو.

(5) پروفيسرس ۽ ايسوسيئيٽ پروفيسرس جي عهدن تي اميدوارن جي چونڊ ۾، سليڪشن بورڊ ٽن ماهرن کي مقرر ڪندو يا انهن سان مشورو ڪندو ۽ ٻين ٽيچنگ پوسٽس تي اميدوار چونڊ ۾ لاڳاپيل مضمون ۾ ٻه ماهر وائيس چانسلر طرفان نامزد ڪيا ويندا، سليڪشن بورڊ جي سفارش تي بورڊ طرفان منظور ڪيل هر مضمون جي ماهرن جي فهرست منجهان ۽ وقت به وقت نظر ثاني ڪئي ويندي.

سليڪشن بورڊ جا ڪم
Functions of
Selection Board

7. (1) سليڪشن بورڊ اشتهار جي نتيجي ۾ سمورين تدريسي ۽ ٻين آسامين تي وصول ٿيندڙ درخواستن تي غور ڪندو ۽ اهڙين آسامين تي موزون اميدوارن جا نالا مقرر لاءِ سندبڪيت کي تجويز ڪندو.

(2) سليڪشن بورڊ موزون ڪيس ۾ سبب رڪارڊ ڪرڻ لاءِ سنڊيڪيٽ کي اعليٰ بنيادي پگهار جاري ڪرڻ جي سفارش ڪري سگهي ٿو.

(3) سليڪشن بورڊ اعليٰ تعليمي يافته شخص کي يونيورسٽي ۾ پروفيسر شپ تي مقرر ڪرڻ لاءِ بيان ڪيل شرطن ۽ ضابطن کانسواءِ سنڊيڪيٽ کي سفارش ڪري سگهي ٿو.

(4) سليڪشن بورڊ ۽ سنڊيڪيٽ جي راءِ ۾ فرق جو مسئلو حل نه ٿيڻ تي، معاملو چانسيلر ڏانهن اماڻيو ويندو جنهن جو فيصلو حتمي هوندو.

ماليات ۽ منصوبابندي
ڪميٽي

The finance and
Planning Committee

8. (1) هڪ فنانس ۽ پلاننگ ڪميٽي هوندي، جيڪا هيٺين تي مشتمل هوندي:

(i) وائيس چانسيلر (چيئرمين)؛
(ii) سينيٽ جو هڪ ميمبر سينيٽ طرفان مقرر ڪيو ويندو؛

(iii) سنڊيڪيٽ جو هڪ ميمبر سنڊيڪيٽ طرفان مقرر ڪيو ويندو؛

(iv) يونيورسٽي جا ٻه ڊينس وائيس چانسيلر طرفان نامزد ڪيا ويندا؛

(v) چانسيلر جو هڪ نامزد ڪيل؛ ۽

(vi) خزانچي.

(2) مقرر ڪيل ميمبرن جي عهدي جو مدو ٽي سال هوندو.

(3) فانس ۽ پلاننگ ڪميٽي جي گڏجاڻيءَ جو ڪورم ٽي ميمبر هوندو.

ماليات ۽ منصوبابندي
ڪميٽي جا ڪم

Functions of the
Finance and
Planning Committee

9. فنانس ۽ پلاننگ ڪميٽي جا ڪم هيٺين ريت
هوندا:

(a) سالياني اڪائونٽ جي اسٽيٽمينٽ تي غور ڪرڻ
۽ سالياني ۽ نظرثاني ٿيل بجيٽ ڪاٺڻ تي غور ڪرڻ
۽ سنڊيڪيٽ کي ان سلسلي ۾ صلاح ڏيڻ؛

(b) يونيورسٽي جي مالي حيثيت جو سلسليوار جائزو
وٺڻ؛

(c) سنڊيڪيٽ کي پلاننگ، ڊولپمينٽ، فنانس
انوسٽمينٽ ۽ يونيورسٽي جي اڪائونٽس سان
لاڳاپيل سمورن معاملن تي صلاح ڏيڻ؛ ۽

(d) اهڙا ٻيا ڪم سرانجام ڏيڻ، جيڪي قانونن ۾ بيان
ڪيل هجن.

الحاق ڪميٽي
Affiliation
Committee

10. (1) هڪ الحاق ڪميٽي هوندي، جيڪا هيٺين
تي مشتمل هوندي:

(i) وائيس چانسلر؛
(ii) ٻه پروفيسر اڪيڊمڪ ڪائونسل طرفان نامزد
ڪيا ويندا؛

(iii) لاڳاپيل ريجن جو ڊائريڪٽر آف ايجوڪيشن
(ڪاليجز).

(2) ايڪس آفيسو ميمبرن کانسواءِ ڪميٽي جي
ميمبرن جي آفيس جو مدو ٻه سال هوندو.

(3) الحاق ڪميٽي ماهر مقرر ڪندي، جيڪي ٽن کان
وڌيڪ نه هوندا.

(4) الحاق ڪميٽي جي گڏجاڻي يا جاچ جو ڪورم تي
ميمبر هوندو.

(5) يونيورسٽي جو هڪ عملدار وائيس چانسيلر طرفان
 ڪميٽي جي سيڪريٽري طور مقرر ڪيو ويندو.
 (6) الحاق ڪميٽي جا ڪم هيٺين ريت هوندا:
 (a) الحاق چاهيندڙ يا يونيورسٽي جي مراعتن ۾ داخلا
 چاهيندڙ تعليمي اداري جي جاچ ڪرڻ ۽ ان سلسلي ۾
 اڪيڊمڪ ڪائونسل کي مشورو ڏيڻ؛
 (b) الحاق ٿيل ڪاليجن طرفان الحاق جي شرطن جي
 پيڪڙي جي شڪايتن تي جاچ ڪرڻ ۽ ان سلسلي ۾
 اڪيڊمڪ ڪائونسل کي مشورو ڏيڻ؛ ۽
 (c) اهڙا ٻيا ڪم سرانجام ڏيڻ جيئن قانونن ۾ بيان
 ڪيو ويو هجي.

نظم و ضبط ڪميٽي
 Discipline
 Committee

11. (1) ڊسپلن ڪميٽي هيٺين تي مشتمل هوندي:
 (i) وائيس چانسيلر يا ان جو نامزد ڪيل؛
 (ii) ٻه پروفيسر اڪيڊمڪ ڪائونسل طرفان نامزد
 ڪيا ويندا؛
 (iii) هڪ ميمبر سنڊيڪيٽ طرفان نامزد ڪيو ويندو.
 (iv) شاگردن جي معاملن جو هڪ استاد يا آفيسر
 انچارج ڪهڙي به نالي سان هجي جيڪو (ميمبر
 سيڪريٽري) طور ڪم ڪندو، ۽
 (v) يونيورسٽي شاگرد يونين جو صدر.
 (2) ايڪس آفيسو ميمبرن کانسواءِ ڊسپلن ڪميٽي
 جي ميمبرن جي آفيس جو مدو ٻه سال هوندو.
 (3) ڊسپلن ڪميٽي جي گڏجاڻيءَ جو ڪورم چار
 ميمبر هوندو.
 (4) ڊسپلن ڪميٽي جا ڪم هيٺين ريت هوندا:

(i) اڪيڊمڪ ڪائونسل ڪي يونيورسٽي جي شاگردن جي چال چلت، نظم و ضبط ۽ بداخلاقي جي ڪيسن سان منهن ڏيڻ لاءِ ضابطا تجويز ڪرڻ؛ ۽
(ii) اهڙا ٻيا ڪم سرانجام ڏيڻ جيڪي ضابطن ۾ بيان ڪيا ويا هجن.

نوٽ: آرڊيننس جو مذڪوره ترجمو عام ماڻهن جي واقفيت لاءِ آهي جيڪو ڪورٽ ۾ استعمال نٿو ڪري سگهجي.